

Mga Pamalandong sa Kinabuhi sa Espiritu

Ruhi Institute

Libro 1

Mga Pamalandong sa Kinabuhi sa Espiritu

Ruhi Institute

Mga Libro sa Serye:

Sa ubos mao ang bag-ong mga ulohan sa serye nga hinikay sa Ruhi Institute. Ang mga libro giandam aron magamit isip maoy pinakatamong sa nagsunodsunod nga mga kurso diha sa mahan-ayong paningkamot aron sa pagdugang sa kapasidad sa kabatan-onan ug mga hamtong aron sa pag-alagad sa ilang mga komunidad. Ang Ruhi Institute nag-ugmad usab og hut-ong sa mga kurso nga misanga gikan sa ikatulo nga libro diha sa mga serye alang sa pagbansaybansay sa mga magtutudlo sa Bahá'í children's class, sama usab sa laing mga hut-ong gikan sa Libro 5 alang sa pagpadaghan sa mga animator sa mga junior youth group. Kini, usab, gipakita diha sa listahan sa ubos. Angay mahibaloan nga ang listahan mamahimong mag-agi ug kausaban samtang ang mga kasinatian nagauswag, ug dugang nga mga ulohan ang mahadugang samtang ang pipila ka kurikular nga elemento nagapadayon sa pag-uswag nga makaabot sa ang-ang kanus-a sila magamit sa kadaghanan.

- Libro 1 *Mga Pamalandong sa Kinabuhi sa Espiritu.*
- Libro 2 *Pagbangon aron sa Pag-alagad*
- Libro 3 *Pagtudlo sa mga Bata Unang Grado 1*
 Pagtudlo sa mga Bata Grado 2 (sanga nga kurso)
 Pagtudlo sa mga Bata Grado 3 (sanga nga kurso)
 Pagtudlo sa mga Bata Grado 4 (sanga nga kuso)
- Libro 4 *Ang Magkaluhang mga Tigpadayag*
- Libro 5 *Pagbuhi sa mga Gahum sa Junior Youth*
 Pasiunang Kalagmitan: Ang unang sanga sa kurso sa Libro 5
 Pagpalapad sa Likong: Ang ikaduhang sanga sa kurso sa Libro 5
- Libro 6 *Pagtudlo sa Kawsa*
- Libro 7 *Dungan nga Maglakaw sa Dalan sa Pag-alagad*
- Libro 8 *Ang Kasabotan ni Bahá'u'lláh*
- Libro 9 *Mag-angkon og Makasaysayong Panglantaw*
- Libro 10 *Magtukod sa Maabtikong mga Komunidad*
- Libro 11 *Materyal nga Kahinguhaan*
- Libro 12 *(umaabot pa)*
- Libro 13 *Moapil sa Lihok Sosyal*
- Libro 14 *(umaabot pa)*

Copyright © 2007, 2022 by the Ruhi Foundation, Colombia
All rights reserved. Edition 4.1.1.PE published in 2022
Printed in Philippines

Originally published in Spanish as *Reflexiones sobre la vida del espíritu*
Copyright © 1987, 1995, 2008, 2020 by the Ruhi Foundation, Colombia
ISBN 978-958-59880-3-3

Permission for a limited printing of this book in Cubuano has been granted to The Bahá'í Publishing Trust of the Philippines by the Ruhi Institute.

Ruhi Institute
Cali, Colombia
Email: instituto@ruhi.org
Website: www.ruhi.org

Bahá'í Publishing Trust of the Philippines
25 Sangley St., Greenheights Village
Brgy. San Isidro, Parañaque City, Phils.
+63 2 7914 0030
nsa@bahai.org.ph
www.bahai.org.ph

Mga Salud

Mga Pipila ka Hunahuna alang sa Tutor	v
Pagsabot sa mga Kasulatang Bahá'í	1
Pag-ampo	15
Kinabuhi ug Kamatayon	31

Mga Pipila ka Hunahuna alang sa Tutor

Ang ihap sa mga lokalidad diin ang *Pagpamalandong sa Kinabuhi sa Espiritu*, ang libro sa nahaunang nagsunodsunod nga mga kurso nga gitanyag sa Ruhi Institute, ginaton-an sa tibuok kalibotan nidaghan na sulod sa daghang katuigan. Sa daghang higayon, ang materyal ginabasa ug ginahisgot-hisgotan sa hugpong sa mga kahigalaan, nga mahimong sa **study circle** nga magtagbo kanunay, mahimong magtipontipon alang sa *intensive campaign*. Sa bisan unsa nga higayon, usa ka miyembro sa grupo mosilbi isip usa ka **tutor**. Ang relasyon tali sa tutor ug sa ubang mga sumasalmot dili sama sa magtutudlo ug estudyante; ang tanan mahunahunaon nga nakiglambigit sa usa ka proseso diin ang matag-usa naninguha sa pagkat-on. Apan ang tutor dili usa ka walay-pagpanumbaling ug walay-timik nga tigpahigayon sa paghisgot-hisgot. Tungod kay siya nakahuman sa igo-igo nga gidaghanon sa mga kurso sa serye ug nakahimo sa mga buhat sa pag-alagad gikan niini nga mga kurso, makahimo na siya sa pagtabang sa matag miyembro sa grupo aron nga makab-ot ang tumong sa materyal nga giton-an. Mahimong makatabang nilang mga nag-tutor sa Book 1 ang pag-review sa mga hunahuna nga anaa niini nga pasiuna matag karon ug unya.

Ang mga sumasalmot sa tibuok kalibotan niining unang kurso sa **institute** gikan sa nagkalainlaing kaagi. Ang uban miyembro na sa komunidad nga Bahá'í ug naglaom sa pagdugang sa ilang kapasidad sa pag-alagad sa Kawsa nga ilang gidawat. Ang uban gikita ang kurso nga maoy sinugdanan sa ilang pagsusi sa Bahá'í Faith isip usa ka relihiyon. Ang uban nadani sa Bahá'í nga mga sumbanan ug nangandoy nga masinati nila ang mga tumong ug mga panlimbasog sa komunidad. Ug adunay nagkadaghan labi na sa mga kabatan-onan kinsa, gustong mapaugmad ang ilang kapasidad sa pag-alagad sa katilingban, kasagaran pinaagi sa usa o ubang programa nga gituboy sa Bahá'í nga komunidad, mokuha sa kurso isip unang lakang.

Gikan sa sinugdan, kinahanglan nga tataw sa matag sumasalmot nga ang mga kurso sa Ruhi Institute magsubay sa dalan sa pag-alagad sa katawhan, diin ang matag-usa kanato maglakaw sa atong kaugalingong kakusgon, motabang ug tinabangan sa uban. Sa pagsubay niining dalan nagpasabot sa pagkab-ot sa duha ka katuyoang moral: sa pag-atiman sa iyang kaugalingon nga espirituwal ug intelektuwal nga pagtubo ug pagtampo sa kausaban sa katilingban. Ang kauswagan diha sa dalan nagkinahanglan sa kaugmaran sa pipila ka katakos nga nagkinahanglan og panabot ug kahibalo, mga espirituhanong hiyas ug dalaygon nga mga kinaiya, ingon man sa daghan nga abilidad ug mga kahanas. Ang kahibalo nga nakuha gikan sa mga libro sa Institute nagagikan, sa usa ka bahin, sa mga gipangtudlo sa Bahá'í Faith, ug sa laing bahin, sa natipong kasinatian sa pangkalibotang Bahá'í nga komunidad sa pagpauswag sa materyal ug espirituwal nga sibilisasyon. Ang nakapadasig sa Institute mao ang panglantaw ni Bahá'u'lláh sa dangatan sa matag-usa ka tawo ug sa sibilisasyon nga atong matukod. Gituohan

nga ang tanang sumasalmot, bisan diin naggikan, andam nga mosagup niini nga panglantaw, nga klaro sa matag yunit sa matag libro.

Sa usa ka kalibotan diin ang mga tinuohan ug mga idyolohiya andam mogawi sa bisan unsang pasagi aron pagdani og mga dumadapig, tingali anaay wala kaayo masinati sa Tinuohan adunay madayganon nga mga pangutana bahin sa mga tumong sa Ruhi Institute, kasagaran ingon niini, “Gihagad ba ako sa pagbalhin sa akong relihiyon?” o “Gihagad ba ako sa pag-apil sa usa ka relihiyon?” Kanang maong mga pangutana naghatag sa tutor sa higayon sa pagpahayag sa katuyoan sa nagsunodsunod nga mga kurso nga nahan-ay na sa unahan. Samtang natural lamang nga ang mga Bahá’í maikag nga ang ilang mga kahigalaan moapil na diha sa komunidad, ang usa ka tutor mahimong mopahayag nga ang ila mismong mga panudlo nagdili kanila sa pagkabig sa uban ngadto sa tinuohan. Ang paglakaw sa alagianan sa pag-alagad nga nabuksan pinaagi sa mga kurso sa institute nagtawag sa kanunay nga magakalalom nga pagsabot sa mga pagtulon-an ni Bahá’u’lláh, diin ang mga materyal tataw kaayo nga nihan-ay; ang pagdawat ug ang pagtuo mga butang nga angay pamalandongan sa matag-usa nga gawasnon ug dili pinugos.

Dili-ikahibulong, ug, dali masabtan nga kini nauna nga libro nauna kay sentro kini sa tanang nagkasunodsunod nga mga libro. Ang pagbasa sa mga Balaang Kasulatan dili sama sa pagbasa sa mga liboan ka pahina nga nakita sa usa tawo sa iyang tibuok nga kinabuhi, ug niining yunit, “Ang pagsabot sa mga Kasulatang Bahá’í”, nangita sa pagpatunhay sa batasan sa pagbasa sa mga kinutlo gikan sa Balaang Kasulatan matag-adlaw ug mamalandong sa mga ipasabot niini, ang usa ka batasan nga makatabang og dako sa mga sumasalmot samtang sila mosugod sa pagsubay sa dalan sa pag-alagad. Sa pag-agak kanila niining pagtuon, ang tutor kinahanglan nga mohatag og mas dakong paghunahuna sa hilisgotan sa pagsabot.

Ang mga Kasulatang Bahá’í adunay halalom nga Espirituhanong mga kamatuoran, nga bisan pa man kita maningkamot sa pagdugang sa atong panabot sa ilang walay-kinutobang kahulogan, nasayod kita nga dili gayod kita makaabot sa walay-kapusang utlanan. Sa kasagaran kita makaangkon og igo-igo nga pagsabot sa labing duol nga kahulogan sa mga kinulto kon basahon kini sa unang higayon. Ang unang bahin niini nga yunit agig sinugdan. Busa, human sa pagbasa sa kinutlo, “Ang kaayohan sa kalibotan mahimong makab-ot pinaagi sa putli ug mga maayong buhat, pinaagi sa dalaygon ug angayan nga pamatasan”, ang mga sumasalmot pangutan-on, “Unsaon man pagkab-ot sa kaayohan sa kalibotan?” Sa usa ka siplat, kasagaran sa mga pangutana ug mga ehersisyo nga sama niini nga klase makit-an nga sayon ra kaayo. Apan sa mga katuigan sa kasinatian murag naghatag og katarongan sa hukom sa Institute sa pagsugod niini nga pamaagi. Kinahanglan nga kitang tanan makahinumdom nga, sa pagdali sa pagpangita sa mga hut-ong sa kamatuoran sa mga kinutlo, dili gayod kalimtan sa hunahuna ang tataw nga kahulogan. Ang pagtagad niining unang ang-ang sa pagsabot nagmatuod usab nga mahinungdanon diha sa nagsabotsabot nga pundok; kini makapalig-on sa kahiusahan sa hunahuna, dali makab-ot kon ang personal nga mga opinyon tugotan nga malamdagan sa Langitnong kaalam.

Hinungdanon nga mahibaloan nga ang tag-as nga paghisgot sa mga binagsang pulong nga layo sa kinatibok-ang kahulogan dili makatabang sa pagsabot sa laktod nga kahulogan sa mga kinutlo. Usahay kinahanglan tingali sa grupo sa pagtan-aw sa usa ka pulong sa diksiyonaryo, mas mabungahon tingali, nga ang sumasalmot magtuon kon unsaon pagbanabana

sa mga kahulogan sa mga pulong nga anaa sa kinatibuk-an sa hut-ong sa mga pulong ug mga parapo.

Ang mga pananglitan nga nagpakita kon giunsa ang mga ideya napakita sa tataw nga panulti makatabang sa pagsabot alang sa pagpalapad lagbas sa laktod nga kahulogan. Ang gikinahanglan ra niini mao ang laktod nga pagbansaybansay. Sa ikaduha nga bahin, pananglit, ang mga sumasalmot giawhag sa pag-ila, sigon sa usa ka kinutlo nga ilang bag-ong nabasa, kon aduna bay mga hiyas nga dalaygon. Sa samang ehersisyo sa Ikaupat nga bahin, sila gidasig sa pagngalan og lima ka hiyas ug hukman kon posible ba sa pag-angkon bisan hain sa ila kon wala ang pagkamatinud-anon nga gihulagway sa mga Kasulatan, “ang sukaranan sa tanang tawhanong hiyas”.

Sa pagkab-ot sa tumong niini, ang yunit nag-awhag sa pagpadayon sa pag-abot pinaagi sa paghagit sa mga tumatampo sa paghunahona kalabot sa pipila sa gipasabot sa mga kinutlo nga gipakita. Sa Ikaduha nga bahin, kinahanglan nga sila mohukom sa pahayag “Diyutay ra kaayo ang mga maayong tawo sa kalibotan nga ang ilang mga buhat walay epekto” matuod. Dinhi ang tuyo dili ang pagpagula lamang sa opinyon. Ang maong pamahayag kinahanglan nga dili tinuod tungod kay kini nahasupak sa unang kinutlo. Ang tutor kinahanglan nga mohunong ug mangayo og katarongan gikan sa tubag sa mga sumasalmot. Ang unang bahin nga maoy pangtapos nga kinahanglang maabot sa grupo mao nga ang kadtong pamahayag dili gayod tinuod tungod kay kini nahasupak sa una nga kinutlo. Ang pangutana ang mga Bahá’í mahimo bang mokumpisal sa ilang mga sala ngadto sa uban usab ka pananglitan niining klase nga ehersisyo. Kini nagpasabot sa ginadili sa mga pagtulon-an batok sa pagkumpisal isip pamaagi sa pagpasaylo sa mga sala, diin, wala hisgoti og maayo sa bisan asang mga kinutlo nga gitunan, nga mahimong makuha pinaagi sa pagsusi sa kahulogan sa bersikulo, “Dad-a ang imong kaugalingon sa husay matag-adlaw sa dili pa ikaw tawagon sa hukom.”

Ang mga ehersisyo niini nga yunit wala gayod mosulay sa paglapas sa kahulogan nga ana sa mga kinutlo nga gihisgotan. Usa ka pangutana nga gikinahanglan pamalandongan sa tutor kon unsa ang mga paghisgot makaabot ngadto sa matag gihatag nga pagbansaybansay. Dinhi mahinungdanon kayo nga ibutang sa hunahuna nga ang pagpalugway sa paghisgot-hisgot pinaagi sa pagtanyag sa daghang maykalambigitan apan walay kalabotan nga mga konsepto makapaminos sa kaepektibo sa materyal. Matag grupo nagkinahanglan nga motukod og makatarunganong ritmo sa kauswagan; ang mga sumasalmot kinahanglan nga mobatyag og laing pagbati nga sila kanunayng nga nagtubo sumala sa ilang kaugalingong kahimoan. Kinahanglan nga ang tutor, usab, kanunay nga naminaw, adunay pipila ka bahin nga malabyan ra ug mahimong taphaw sa walay-paghunahuna sa mga pagbansaybansay; ang mga grupo nga nagpadayon niining maong pamaagi, mopuno lamang sa mga tubag, dili gayod makaabot sa dumalayong lungtaran.

Usa ka ulahing punto nga angayan pagahisgotan: Anaa lamang sa tutor sa pagsiguro nga ang matag miyembro sa grupo magpabiling makiglambigit sa proseso sa pagkat-on nga gipasiugdahan pinaagi sa materyal. Sa pag-angkon og pag-apil nga walay-pagpugos sa matag-usa sa pagsulti kanunay kini gayod nga hagit. Unsa ang angay nga hunahunaon nga gikan sa pagsugod niining maong hagit usahay makab-ot lamang pinaagi sa pagpangutana sa mga pangutana sama niini, “Unsa kini kamahinungdanon alang nimo?” Ang mga pangutana nga sama niini medyo makapaminos sa kajibalo ug sa kamatuoran diha sa ang-ang sa kaugalingong

panghunahuna. Ug kini moproyba nga lisod imugna ang palibot diin ang pagkonsultahay tali sa ubang mga miyembro sa grupo sa pagkatinuod nakahatag og pagsaka ngadto sa nagkadugang nga panabot.

Ang pagtagad niining ikaduhang yunit sa libro, sama sa una, adunay mahinungdanon nga pamatasan sa pagkaespirituhanon sa kinabuhi. Nakahimo kini og kamahinungdanon sa konsepto sa “dalan sa pag-alagad”, nagsugyot nga, sa paglakaw sa dalan, kinahanglan nga kita malangkoban sa duha ka pilo nga katuyoan. Ang mga sumasalmot mosusi sa nahaunang hutong sa mga kinutlo nga nagtanyag og mga panglantaw ngadto sa kinaiya niining katuyoan, ang tema nga mopamahayag sa umaabot nga mga kurso.

Pinaluyohan niining yunit naghisgot sa kamahinungdanon sa pag-ampo. Migamit kini sa pamaagi nga susama sa gihulagway sa mga nahaunang parapo. Ang mga pangutana sa mga ehersisyo nga gihimo aron sa pag-uswag sa pagsabot sa kahulogan sa mga kinutlo gikan sa mga Kasulatan nga gitun-an. Samtang ang grupo nag-uswag diha sa yunit, ang tutor tingali kinahanglan nga mowagtang sa mga duda pinaagi sa pagtin-aw sa mga ideya nga nakagamot gikan sa mga interpretasyon ug mga naandang pamaagi. Sa pipila ka tradisyon, ritwal ug porma hinayhinayng mibukot sa kamahinungdanon sa iyang tinuod nga kahulogan, ug daghan ang wala manumbaling sa kamahinungdanon sa pag-ampo, diin, alang sa tawhanong kalag, nga diin mas mahinungdanon kaysa pagkaon nga makapahimsog sa lawas.

Labaw sa tanan, ang yunit naninguha sa pagpukaw sa mga sumasalmot sa pangandoy sa “pagpakigsulti sa Diyos” ug sa pagkahaduol ngadto Kaniya. Sa pipila ka ideya nga gihisgotan mao ang himoon sa mosunod nga bulag sa kahimtang sa pag-ampo, ang kondisyon sa atong mga kasingkasing ug mga hunahuna kon kita mihimo niini, ug ang mga kahimtang nga kinahanglang pagahimoon diha sa atong palibot, bisan kita nag-inusara o anaa sa panagtigom. Tataw kayo, nga pagkahuman sa paghatag og hunahuna sa mga kusog nga nakuha gikan sa tinipon nga pag-ampo, ang mga sumasalmot gihangyo nga magpahigayon og usa ka panagtigom alang sa pag-ampo ug mga dibusyon.

Ang pagtuon sa ikatulong yunit sa libro, “Kinabuhi ug Kamatayon”, gilaoman nga makapalig-on, sa pasalig, sa paglakaw sa dalan sa pag-alagad ug hatagan kini og mas halalom nga kahulogan. Ang pag-alagad niining kalibotan labing masabtan sa iyang kinatibuk-ang kahulungan sa kinabuhi, nga diin molagpas pa sa atong kinabuhi niining kalibotan ug magpadayon hangtod sa kahangtoran samtang ang atong kalag mouswag sa tanang kalibotan sa Diyos. Sa proseso sa edukasyon, lahi sa mga teknikal nga pagbansaybansay, ang mga sumasalmot kinahanglan nga magkauswag ang ilang kaamgohan sa mga kahulogan ug kamahinungdanon sa ilang gihimo. Ang kasinatian nagpakita lamang kon ang kaamgohan motubo nga sila makakita sa ilang kaugalingon nga aktibo, responsibleng “mga tag-iya” sa ilang kaugalingong kahibalo.

Matag bahin sa yunit mag-abli og usa ngadto sa tulo ka mga kinutlo gikan sa Bahá’í nga mga Kasulatan, sundan sa pipila ka ehersisyo. Ang pulong sa mga kinutlo nga gikutlo niining yunit mas masuknaon kaysa miaging duha. Wala nay kinahanglan, usab, alang sa mga grupo sa pagdugay sa lisod nga mga pulong; ang tutor gustong makasigurado nga ang matag-

usa makasabot sa pinakasentrang ideya nga gipunting diha sa bahin, nga gipakita sa ehersisyo mao gayod.

Sa gihatagan nga kahintang sa hilisgotan, pipila lamang ka ehersisyo nga naglakip sa lig-on nga mga pananglitan maoy pipila ug may gintang taliwala niini. Kadaghanan niana ang pagpamahayag angay nga mabantayan nga ang pipila ka pangutana sa mga ehersisyo dili matubag og dali o kaha sa laktod nga pamaagi. Kini gihimo aron sa pag-isa sa kaamgohan mahitungod sa hilisgotan; kon ang mga sumasalmot maghunahuna lamang mahitungod niinang maong mga pangutana, ang tumong sa pagkat-on makab-ot gayod.

Ang unang mga bahin nagpunting sa kalambigitan tali sa kalag ug lawas, diin, hugpong nga naglangkob sa tawhanong binuhat niining kalibotanong pagkabuhi. Ang pinakasentrang ideya nga nahulagway niining mga bahin nga ang kalag dili usa ka pisikal nga butang, ang iyang pakiglambigit sa lawas maitandi sa kahayag sa lampara nga makita diha sa salamin. Bisan pa ang abog nagtabon ibabaw o ang inanay nga pagkaguba sa salamin makaapekto sa lamdag sa kahayag mismo. Ang kamatayon usa lamang ka nakapausab sa kahintang, diin kanus-a ang panaglambigit tali sa lawas ug kalag mabulag; human niini, ang kalag magauswag hangtod sa khangtoran padulong sa iyang Magbubuhat.

Ang yunit mopadayon ngadto sa sunod nga pangutana sa katuyoan sa kinabuhi sa pag-ila sa Diyos ug sa pag-abot sa Iyang atubangan. Ang mga paghisgot-hisgot dinhi naglibot sa duha ka tema. Ang una mao ang katuyoan sa atong kinabuhi niini nga kalibotan, ug ang ikaduha mao ang panaw sa atong kalag human sa kamatayon. Ang kalag mao ang timaan sa Diyos ug makapakita sa tanan Niyang mga ngalan ug mga hiyas. Apan ang kalagmitan diha sa tawhanong binuhat natago; mapaugmad lamang kini kon adunay tabang sa mga Tigpadayag sa Diyos, kadtong mga limpyo nga mga Binuhat Kinsa miabot sa matag kapanahonan aron sa paggiya sa mga katawhan. Pinaagi sa espirituhanong edukasyon nga Ilang gihatag, ang mga bahandi nga natipigan dinhi kanato mapadayag.

Kalabot sa pag-uswag sa kalag human sa kamatayon, daghang ideya nga gihatag alang sa mga sumasalmot aron mahinuktokan: kadtong maunungon ngadto sa Diyos makaabot sa tinuod nga kalipay; nga walay usa kanato nga nakhibalo sa atong kaugalingong kataposan ug, busa, magpasayloay gayod kita sa usag-usa ug walay mobati nga maslabaw siya kay sa uban, kay sa sunod nga kalibotan, sa sama niini karon, ang kalag magpadayon sa pag-uswag ug ang atong mga espirituhanong kahimanan nga atong gipalambo dinhi makatabang ug mokayuda kanato didto; nga kita makaila sa atong mga gihigugma sa mga gingharian nga wala dinhi, mahinumdoman ang atong mga kinabuhi niini nga kalibotan, ug mas malipayong panag-uban sa balaan ug walay-buling nga mga kalag.

Ang yunit motapos sa usa ka kinutlo gikan sa mga Kasulatan ni Bahá'u'lláh diin kita gipasaligan sa mga kaayohan sa sunod nga kalibotan ug gihangyo dili motugot nga ang mga kausaban niini nga kinabuhi makadala kanato og kasubo. Ang mga sumasalmot gihangyo sa pagpamalandong, unya, sa kamahinungdanon kon unsa ang ilang gitun-an alang sa ilang kaugalingong mga kinabuhi.

Pagsabut sa Kasulatang Bahá'í

Tumong

Pagpalig-on sa kinaiya sa pagbasa sa mga kinutlo
gikan sa mga Balaang Kasulatan matag adlaw
ug pagpamalandong sa mga ilang kahulogan

UNA NGA BAHIN

Ang katuyoan niini nga yunit mao ang pagtabang kanimo sa pag-ugmad ug pagpalig-on sa kinaiya sa pagbasa sa mga kinutlo gikan sa mga Balaang Kasulatan matag adlaw ug sa pagpamalandong sa ilang kahulogan. Ang yunit nagsugod sa sayon nga pagbansay nga naghangyo kanimo sa pagbasa sa usa ka hamubo nga pahayag gikan sa mga Kasulatan ug sa pagtubag sa pangutana, diin ang tubag ang pahayag mismo. Bisan sayon ra kini buhaton, kini nga pagbansay makatabang kanimo sa pagpamalandong sa kahulogan sa mga pahayag ug sa pagsag-ulo kanila.

“Ang kaayohan sa kalibotan mapatuman pinaagi sa putli ug maayong mga buhat, pinaagi sa dalayegon ug angayan nga pamatasan.”¹

1. Unsaon man pagpatuman sa kaayohan sa kalibotan? _____

“Pagbantay! O katawhan sa Bahá, tingalig molakaw kamo sa mga dalan nila kansang mga pulong misukwahi sa ilang mga buhat.”²

2. Kang kinsang mga dalan kita dili angay molakaw? _____

“O Anak sa Kaugalingon! Dad-a ang imong kaugalingon sa husay matag adlaw sa dili pa ikaw tawgon sa paghukom.”³

3. Unsa man ang atong buhaton sa dili pa kita tawgon sa paghukom? _____

“Ibungat: O mga kaigsoonan! Himoa nga mga buhat, ug dili mga pulong, ang inyong dayandayan.”⁴

4. Unsa man ang angayan natong matuod nga dayandayan? _____

“Ang mga balaang pulong ug putli ug maayong buhat mosaka ngadto sa paraiso sa langitnong himaya.”⁵

5. Unsa man ang himoon sa mga balaang pulong ug putli ug maayong mga buhat? _____
- _____
- _____

IKADUHA NGA BAHIN

Sa ubos adunay mga pagbansay nga may kalabotan sa mga kinutlo nga imo pa lang nabasa. Ang tumong niini mao ang pagtabang kanimo sa dugang pang pagpamalandong sa kamahinungdanon sa mga kinutlo sa inyong grupo ug dili kini himoon nga mekanikal lamang. Kini wala magpasabot nga ang matag pagbansay nagkinahanglan og hataas nga panaghisgot. Apan kon ang pagbansay lisod, ang tutor sa inyong grupo motabang kaninyo sa pagsusi niini og maayo.

1. Kon ang usa ka butang “dalayegon”, kini angayan nga dayegon. Asa sa mga mosunod ang dalayegon?

_____ Pagkamaayong trabahador

_____ Pagtahod sa uban

_____ Pagkakugihan motuon

_____ Pagkabakakon

_____ Pagkatapulan

_____ Pag-alagad sa uban

2. Unsa ang buot ipasabot sa mga pulong “sa dili pa ikaw tawgon sa paghukom”? _____
- _____

3. Asa sa mosunod nga mga pahayag ang?

_____ Diyutay ra kaayo ang maayong mga tawo sa kalibotan nga ang ilang mga buhat walay epekto.

_____ Ang usa ka butang husto kon kini nahiuyon sa mga opinyon sa ubang tawo.

_____ Ang usa ka butang husto kon kini nahiuyon sa mga pagtulon-an sa Diyos.

4. Asa sa mosunod ang putli ug maayong mga buhat?

_____ Pag-atiman ug pagtudlo sa mga bata

_____ Pagpangawat

_____ Pag-ampo alang sa kauswagan sa uban.

_____ Pagsulti og usa ka gamayng bakak aron makalikay sa kasamok

_____ Pagtabang sa uban ug pagpaabot og ganti

5. Asa sa mosunod nga mga kahimtang nga ang mga pulong sa usa ka tawo lahi sa iyang mga buhat?
 - _____ Ang usa ka tawo pirming moingon nga kinahanglan kitang tanan magkahiusa apan ang panglihok makahimo ug panagbingkil.
 - _____ Ang usa ka tawo midalayeg sa bili sa putli nga kinabuhi apan adunay seksuwal nga relasyon gawas sa kaminyoon.
 - _____ Ang usa ka tawo moinom usahay og ilimnong makahubog, samtang niangkon nga nagsunod siya sa relihiyon nga nagdili sa pag-inom.
 - _____ Ang usa ka tawo dumadapig sa panag-angay sa mga lalaki ug mga babaye apan, isip agalon, nagsweldo sa mga babaye nga mas gamay kay sa mga lalaki sa samang trabaho.
6. Gitugot ba alang sa usa ka Bahá'í nga mangumpisal ngadto sa laing tawo? _____
7. Unsa may angay niyang buhaton imbis nga mangumpisal? _____

8. Unsa may gipasabot sa mga pulong nga, “ang paraiso sa langitnong himaya”? _____

9. Unsa man ang epekto sa daotang mga buhat ngadto sa kalibotan? _____

10. Unsa man ang epekto sa daotang mga buhat ngadto sa nagbuhat niini? _____

IKATULO NGA BAHIN

Karun basaha ug pamalandongi ang mosunod nga mga kinutlo gikan sa mga Kasulatan. Unya sulaye sila sa pagsag-ulo.

“Ang pagkamatitud-anon mao ang sukaranan sa tanang maayong tawhanong hiyas.”⁶

1. Unsa man ang sukaranan sa tanang maayong tawhanong hiyas? _____

“Kon wala ang pagkamatitud-anon, ang kauswagan ug ang kalamposan, sa tanang mga kalibotan sa Diyos, dili gayod mahimo alang sa usa ka kalag.”⁷

2. Unsa man ang dili gayod mahimo kon wala ang pagkamatinud-anon? _____

“Patahomi ang inyong mga dila, O katawhan, sa pagsulti sa matuod, ug dayandayani ang inyong mga kalag sa dayandayan sa pagkamatinuoron.”⁸

3. Unsa’y angay nga magpatahom sa atong mga dila? _____

4. Unsa’y angayan nga dayandayan sa atong mga kalag? _____

“Himoa ang inyong mata nga putli, ang inyong kamot maunongon, ang inyong dila matinuoron ug ang inyong kasingkasing nalamdagan.”⁹

5. Unsaon man ang atong mata? _____ Ang atong kamot? _____
Ang atong dila? _____ Ang atong kasingkasing? _____

“Sila nga nagpuyo sa sulod sa tolda sa Diyos, ug naglingkod diha sa mga lingkoranan sa dumalayong himaya, modumili, bisan pa sila himatyon na sa gutom, nga mokab-ot sa ilang mga kamot ug mangawat sa kabtangan sa ilang silingan, bisan pa unsa ka ngil-ad ug walay pulos siya.”¹⁰

6. Unsa man ang dili nato buhaton bisan pa kita himatyon sa kagutom? _____

IKAUPAT NGA BAHIN

Sa inyo tingaling namatikdan sa ikaduha nga bahin, pipila sa mga pagbansay niini nga yunit nagkinahanglan og tukma nga mga tubag. Niini nga mga higayon, kon adunay pagduhaduha sa tubag, ang tutor sa inyong grupo makatabang kaninyo ug sa inyong kauban nga mga sumasalmot sa pagkab-ot og nahiusang hunahuna. Sa ubang mga pagbansay, ang panaghisgot mismo maoy importante, ug walay usa ka tino nga tubag nga gikinahanglan. Sa mosunod, ang ikatulong pagbansay sama sa una nga klase, samtang ang ikaunom nga pagbansay sama sa ikaduha nga klase.

1. Ang pagkamatinud-anon mao ang sukaranan sa tanang tawhanong mga hiyas.
Paglista og lima ka hiyas: _____

2. Maangkon ba nato kini nga mga hiyas kon wala ang pagkamatinud-anon? _____

3. Asa sa mosunod nga mga pahayag ang tinuod?
 - _____ Ang tawo mahimong manggiangayon bisan pa og siya mamakak.
 - _____ Ang tawo nga mangawat adunay maunongon nga kamot.
 - _____ Ang maunongon nga kamot dili gayod manghilabot sa dili iyaha.
 - _____ Ang pagtan-aw sa malaw-ay nga materyal (pornographic material) supak sa tambag ni Bahá'u'lláh nga magbaton og putli nga mata.
 - _____ Ang pagkamatinud-anon nagpasabot nga dili mamakak.
 - _____ Ang pagkamatinuoron usa ka dayandayan sa kalag.
 - _____ Ang tawo nga dili matinud-anon makauswag sa espirituhanon.
 - _____ Puwede man mamakak matag karon ug unya.
 - _____ Ang pagpangawat madawat atubangan sa Diyos kon ang tawo gigutom.
 - _____ Dili pagpangawat ang pagkuha og butang nga walay pananghid sa tag-iya nga may paghunahuna nga kini iuli ra unya.
 - _____ Kon kita molihok nga matinuoron ug manggiangayon ug matinud-anon, ang atong kasingkasing nalamdagan.
 - _____ Dili gayod mahimo nga magnegosyo nga malamposon nga walay gamay nga pagpanlimbong.

4. Posible ba nga mamakak sa kaugalingon? _____

5. Unsa man ang mawala kanato kon kita mamakak? _____

6. Unsa man ang kahimtang sa kalibotan kon kitang tanan matinud-anon ug matinuoron?

IKALIMA NGA BAHIN

Basaha ang mosunod nga mga kinutlo ug paningkamuti kini sa pagsag-ulo. Ang pagsag-ulo sa mga Kasulatan makapalipay kaayo, ug angayan nga buhaton nimo ang kutob sa imong mahimo aron mahimo kini. Tataw kayo nga dili tanan makasag-ulo og sayon sa mga kinutlo, apan ang pagpaningkamot sa pagsag-ulo makatabang kanato nga masilsil ang mga

ideya sa atong mga kasingkasing ug mga hunahuna ug mapahayag nato ang mga kinutlo sa mga pulong nga haduol sa orihinal nga teksto.

“Ang malumo nga dila mao ang batobalani sa mga kasingkasing sa katawhan. Kini mao ang kalan-on sa espiritu, kini mobisti sa mga pulong ug kahulogan, kini ang tuboran sa kahayag sa kaalam ug salabotan.”¹¹

1. Unsaon man paghulagway sa usa ka malumong dila? _____

2. Unsa man ang epekto sa usa ka malumong dila diha sa mga pulong? _____

“O kamong mga hinigugma sa Ginoo! Niining sagradong Kapanahonan, ang panagsumpaki ug panagbingkil dili gayod ikatugot. Ang matag-usa nga nanghagit, mihikaw sa iyang kaugalingon sa grasya sa Diyos.”¹²

3. Sumala sa kinutlo sa ibabaw, unsa man ang dili ikatugot niini nga Kapanahonan? _____

4. Unsa man ang gihimo sa nanghagit ngadto sa iyang kaugalingon? _____

“Walay lain, niining Adlaw, ang makahatag og mas labawng kadaot niining Kawsa kon dili ang panagsumpaki ug panag-away, panagbangi, panagbungolay ug ang pagdili-pagbinatiay, tali sa mga hinigugma sa Diyos.”¹³

5. Unsa man nga mga kahintang ang makahimo ug labing dakong kadaot sa Kawsa sa Diyos? _____

“Ayaw pagkatagbaw sa pagpakita og panaghigalaay diha sa mga pulong lamang; padilaaba ang inyong kasingkasing sa mahigugmaong kaluoy alang sa tanan nga mosulod sa inyong alagianan.”¹⁴

6. Unsa nga klase sa paghinigalaay nga dili kita angayan matagbaw? _____

7. Unsa man ang angay nga magdilaab sa atong kasingkasing? _____

“Kon ang hunahuna sa kagubot moabot, asdanga kini sa mas makusganong hunahuna sa kalinaw. Ang hunahuna sa kayugot gikinahanglan nga mabuntog sa mas makagagahom nga hunahuna sa gugma.”¹⁵

8. Unsa man ang makasanta sa usa ka hunahuna sa kagubot? _____

9. Unsa man ang makabuntog sa usa ka hunahuna sa kayugot? _____

IKAUNOM NGA BAHIN

Inubanan sa paghunahuna sa mga kinutlo nga anaa sa ibabaw, buhata ang mosunod nga mga pagbansay:

1. Ang “batobalani” lain nga pulong sa “magnet.” Sa unsang paagi nga ang usa ka malumo nga dila sama sa usa ka batobalani? _____
2. Asa sa mosunod nga mga pahayag ang nagagikan sa usa ka malumong dila?
- _____ “Ayaw ko’g samoka!”
- _____ “Nganong dili man ka makasabot niini?”
- _____ “Mahimo bang makahulat ka, palihog?”
- _____ “Makalilisang ning mga bataa!”
- _____ “Salamat, buotan kaayo ka.”
- _____ “Wala ko’y panahon para nimo karon. Daghan ko’g gibuhat.”
3. Asa sa mosunod nga mga kahimtang nga anaa ang panagsumpaki ug panagbingkil?
- _____ Duha ka tawo nagpadayag og lainlaing hunahuna sa gihisgotan sa panahon sa konsultasyon.
- _____ Duha ka tawo nangasuko ug naglalis sa panahon sa konsultasyon.
- _____ Duha ka tawo mihunong pagtambong sa devotional meeting kada semana tungod kay nagbungolay sa usag-usa.
- _____ Ang mga miyembro sa usa ka team nga nagbuligay sa usa ka proyekto kanunay magreklamo, ang matag-usa mag-ingon nga ang uban wala mohimo sa ilang bahin.
4. Asa sa mosunod nga mga kahimtang nagpakita og panagbungolay?

- _____ Duha ka managhigala nagkatagbo sa usa ka dalan apan wala manumbaling sa usag-usa.
- _____ Adunay usa ka tawo nga miabot sa devotional meeting, ug ang tanan mainiton nga miabi-abi kaniya.
- _____ Bisan pa og matinahuron sila sa usag-usa, duha ka mga miyembro sa grupo nag-ukon-ukon sa pag-apil sa usa ka proyekto nga magkauban.
5. Hukmi kon ang mosunod nga mga pahayag tinuod:
- _____ Ang usa ka tawo kinahanglang mosulti og eksakto kon unsa ang iyang tan-aw sa uban, dili igsapayan kon ang ilang mga kasingkasing masakitan.
- _____ Mahimo ra nga mosulti og mga bakak aron makalikay sa kasamok.
- _____ Ang panag-away mahimong mabuntog sa gugma ug pagkamabination.
- _____ Ang mga pulong mas epektibo kon sila gipamulong inubanan sa gugma.
- _____ Mahimo ra nga makig-away sa uban kon siya giunahan.
- _____ Ang usa ka tawo adunay katungod sa pagsulti og mahait nga mga pulong ngadto sa uban kon siya adunay sakit o masulub-on.
- _____ Dili maayong kataw-an ang uban kon sila nasayop.
- _____ Kon adunay dili maayong pagbati tali sa managhigala, ang matag-usa kinahanglang mohimo og paningkamot aron mas mahaduol ngadto sa usa.
- _____ Kon adunay dili maayong pagbati tali sa managhigala, ang matag-usa kinahanglang maghulat nga ang pikas mohimo og paningkamot nga mas mahaduol ngadto kaniya.

IKAPITO NGA BAHIN

Basaha ang mga kinutlo sa ubos ug sag-uloha kini.

“... ang pagpanglibak makapalong sa kahayag sa kasingkasing, ug makapatay sa kinabuhi sa kalag.”¹⁶

“Iginhawa ayaw ang mga kasal-anan sa uban samtang ikaw mismo usa usab ka makasasala.”¹⁷

“Pagsulti ayaw og daotan, aron dili kini nimo mabatian nga ibungat nganha kanimo, ug padak-a ayaw ang mga kasaypanan sa uban aron ang imong mga kasaypanan dili usab mapadako. . .”¹⁸

“O Anak sa Kaugalingon! Nganong nahikalimtan mo ang imong mga kasaypanan ug gibudlay mo ang imong kaugalingon sa mga kasaypanan sa uban.”¹⁹

1. Unsa man ang epekto sa pagpanglibak didto kaniya nga nanglibak? _____
- _____

2. Unsay angay natong hunahunaon usa kita moginhawa sa mga kasal-anan sa uban? _____

3. Unsa may mahitabo kanato kon atong padak-on ang mga kasaypanan sa uban? _____

4. Unsay angay natong hinumdoman kon kita maghunahuna sa mga kasaypanan sa ubang tawo? _____

IKAWALO NGA BAHIN

Inubanan sa paghunahuna sa mga kinutlo sa ibabaw, buhata ang mosunod nga mga pagbansay:

1. Unsa ang mahitabo sa pag-uswag sa kalag sa usa ka tawo nga nakapokus sa mga kasaypanan sa ubang tawo? _____
2. Unsa ang epekto sa pagpanglibak diha sa komunidad? _____

3. Unsa ang imong buhaton kon ang usa ka higala mosugod og hisgot sa mga kasaypanan sa uban tawo? _____

4. Sutaang kon ang mga mosunod nga mga pahayag tinuod ba:
 - _____ Kon kita maghisgot sa tinuod nga mga sayop sa laing tawo wala kita manglibak.
 - _____ Kon kita maghisgot sa dalayegong mga hiyas sa usa ka tawo ug sa samang higayon, sa iya pud nga mga kasaypanan, wala kita manglibak.
 - _____ Ang pagpanglibak naandan na nga buhat sa atong katilingban, ug kinahanglan atong ipalig-on ang disiplina sa paglikay niini.
 - _____ Kon ang naminaw mosaad nga dili niya usbon unsay atong gihisgotan bahin sa laing tawo, dili daotan ang pagpanglibak.
 - _____ Ang pagpanglibak usa sa labing dako nga kaaway sa panaghiusa.
 - _____ Kon nahimo na natong batasan ang paghisgot mahitungod sa ubang tawo sa tanang higayon, sayon ra kitang mahulog sa pagpanglibak.

- _____ Kon ang mga kapasidad sa lainlaing tawo pagahisgotan diha sa panagtigom sa Local Spiritual Assembly aron sa pagngalan sa mga miyembro sa usa ka komite, kini usa ka pagpanglibak.
- _____ Kon kita matintal sa pagpanglibak, kinahanglan atong hinumdoman ang atong kaugalingong mga kasaypanan.
- _____ Kon atong nahibaloan nga ang usa ka tawo nagbuhat og makadaot sa Tinuohan, kinahanglan nga ato kining hisgotan uban sa mga miyembro sa komunidad.
- _____ Kon atong nahibaloan nga ang usa ka tawo nagbuhat og makadaot sa Tinuohan.
- _____ Dili sayop alang sa magtiayon sa paghisgot sa mga kasaypanan sa laing tawo tungod kay kinahanglan nga wala sila’y itago nga mga sekreto sa usag-usa.

IKASIYAM NGA BAHIN

Ang katuyoan niini nga yunit, sumala sa nahisgotan sa sinugdanan, mao ang pagtabang sa mga sumasalmot sa ilang paningkamot sa pagpaugmad ug sa pagpalig-on sa kinaiya sa pagbasa sa mga kinutlo gikan sa mga Balaang Kasulatan matag adlaw ug sa pagpamalandong sa kahulogan niini. Ang pagbasa sa mga bersikulo sa Diyos matag buntag ug gabii usa ka tudlo ni Bahá’u’lláh nga makatabang sa atong espirituhanong kalamboan. Ang mosunod nga kinutlo magpahinumdom kanato sa mga paghatag nga atong madawat gikan sa pagtuman niining tumanon, ug ikaw giawhag sa pagsag-ulo niini:

“Iunlod ninyo ang inyong kaugalingon sa lawod sa Akong mga pulong, nga kamo unta makasuta sa iyang mga linilong, ug makakaplag sa tanang perlas sa kaalam nga nagpahipi diha sa iyang giladmon.”²⁰

Sa paghuman nimo niini nga yunit, mahimong buot nimo nga makaangkon og libro sa mga Sinulat ni Bahá’u’lláh ug mobasa gikan niini matag adlaw. Ang Mga Tinagong Pulong maoy usa ka maayong unang pilion.

MGA REPERENSIYA

1. Bahá'u'lláh, cited by Shoghi Effendi, *The Advent of Divine Justice* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2006, 2018 printing), par. 39, pp. 36–37.
2. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing), CXXXIX, par. 8, p. 345.
3. Bahá'u'lláh, *The Hidden Words* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2003, 2012 printing), Arabic no. 31, p. 11.
4. Ibid., Persian no. 5, p. 24.
5. Ibid., Persian no. 69, p. 46.
6. 'Abdu'l-Bahá, cited by Shoghi Effendi, *The Advent of Divine Justice*, par. 40, p. 39.
7. Ibid.
8. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, CXXXVI, par. 6, p. 336.
9. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2005 printing), no. 9.5, p. 138.
10. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, CXXXVII, par. 3, p. 338.
11. Ibid., CXXXII, par. 5, p. 327.
12. *Will and Testament of 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1944, 2013 printing), p. 26.
13. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, V, par. 5, p. 8.
14. From a talk given on 16 and 17 October 1911, published in *Paris Talks: Addresses Given by 'Abdu'l-Bahá in 1911* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2016 printing), no. 1.7, p. 6.
15. From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 21 October 1911, *ibid.*, no. 6.7, p. 22.
16. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, CXXV, par. 3, p. 300.
17. *The Hidden Words*, Arabic no. 27, p. 10.
18. Ibid., Persian no. 44, p. 37.
19. Ibid., Arabic no. 26, p. 10.
20. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, LXX, par. 2, p. 154.

Pag-ampo

Ang Tumong

Ang pagpamalandong sa kamahinungdanon sa pag-ampo ug
sa pagpalig-on sa kinaiya sa regular nga pag-ampo

UNA NGA BAHIN

Ang tumong sa mga kurso sa Ruhi Institute mao ang pagtabang sa mga sumasalmot sa paglakaw sa alagianan sa pag-alagad. Ang nag-aghat kanato sa paglakaw niini nga dalan mao ang duha ka katuyoan—ang pagtubo nga espirituhanon ug malantip nga kahibalo ug ang pagtabang sa kausaban sa katilingban. Kining duha ka mga aspeto sa atong katuyoan dili mabulag sa isig-usa. Si Bahá'u'lláh nagtambag kanato sa usa ka kinutlo:

“Ayaw pagbudlay sa inyong kaugalingong mga kalihokan; ipunting ang inyong mga hunahuna niadtong makatabang sa kabulohan sa katawhan ug niadtong makahimong putli sa mga kasingkasing ug kalag sa katawhan.”¹

Sa laing kinutlo, tataw Niyang gipahayag:

“...ang hinungdan ngano nga ang may kamatayong katawhan mitadlas gikan sa hingpit nga kawalaan ngadto sa natad sa pagkaanaa, mao nga sila makatabang sa kaayohan sa kalibotan ug mopuyo niini sa panag-uyonay ug pagtinabangay.”²

Bahin sa atong sulod nga kahintang, Siya nag-ingon:

“Ang putli nga kasingkasing sama sa salamin; hinloi kini sa trapo sa gugma ug sa pagkabulag sa tanan gawas sa Diyos, nga ang tinuod nga adlaw mosanag diha ug usab ang dumalayong banagbanag sa buntag.”³

Ug si ‘Abdu’l-Bahá nag-ingon kanato:

“Ang inyong kasingkasing gikinahanglan nga mamahimong putli ug ang inyong mga paninguha ligdong nga kamo mamahimong modawat sa mga Diyosong paghatag.”⁴

1. Sa unsa man nato angayan nga ipunting ang atong mga hunahuna ug mga kalihokan?

2. Alang sa unsang katuyoan nga kita mitadlas gikan hingpit nga kawalaan ngadto sa natad sa pagkaanaa?

3. Unsa ang angayan natong ipanglimpyo sa salamin sa atong kasingkasing? _____

4. Unsa ang pipila ka kahintang nga makakabig sa langitnong mga paghatag? _____

5. Aduna bay tinuod sa mga mosunod?

- Una, atimanon nimo ang imong kaugalingon, dayon mahimo na ikaw nga moatiman sa uban.
- Kon ikaw kanunay motabang sa uban, makalimtan nimo ang imong kaugalingong mga tumong.
- Ikaw mao ang labing suod nimong higala.
- Ang pinakaimportante mao ang pagpangita kon unsay makapalipay kanimo.
- Kab-ota ang imong mga pangandoy, kay sila ang maghatag kanimo og kalipay.
- Basta wala ka makapasakit sa uban, dili igsapayan kon unsay imong buhaton.
- Dili daotan nga hakog ang atong mga motibo, basta mohimo lang ka og gamay nga kaayo.

IKADUHA NGA BAHIN

Ang usa ka hugot nga pagtuo nga maoy sentro sa atong duha ka pilo nga katuyoan mao nga kitang tanan gimugna nga halangdon. Si Bahá'u'lláh nag-ingon:

“O Anak sa Espiritu! Gilalang Ko ikawng adunahan, nganong gidala nimo ang imong kaugalingon sa kakabos? Halangdon Ko ikawng gihimo, nganong gipakaulawan nimo ang imong kaugalingon? Gikan sa uyok sa kaalam gihatagan Ko ikaw og kaugalingon, nganong nangita ka og lamdag sa lain gawas Kanako? Gikan sa lapok sa gugma giumol Ko ikaw, nganong nagbudlay ka sa uban? Ipunting ang imong panan-aw diha sa imong kaugalingon, aron makit-an mo Ako nga nagbarog diha sulod kanimo nga makusganon, gamhanan ug nabuhi-sa-kaugalingon.”⁵

Ang pagpuno sa mga blanko nga anaa sa ubos makatabang kanimo sa pagpamalandong niining kinutlo.

“O Anak sa Espiritu! Gilalang Ko ikawng _____, nganong gidala nimo ang imong kaugalingon sa _____? _____ Ko ikawng _____, nganong _____ nimo ang imong kaugalingon? Gikan sa _____ sa _____ gihatagan Ko ikaw og kaugalingon, nganong _____ ka og _____ sa lain gawas _____? Gikan sa lapok sa _____ Ko ikaw, nganong _____ ka sa uban? Ipunting ang imong _____ diha sa imong _____, aron makit-an mo

_____ nga nagbarog diha sulod kanimo nga _____,
_____ ug _____.”

Aron matinud-anon kita sa pagkahalangdon sa atong mga kalag, kinahanglan molingi kita ngadto sa Tinubdan sa atong pagkabinuhat ug mangita sa lamdag gikan Kaniya. Usa sa pinakakusog nga mga pamaagi aron sa pagbuhat niini mao ang pag-ampo. Si Shoghi Effendi, ang Guardian sa Tinuohan, nag-ingon nga ang labing mahinungdanong tumong sa pag-ampo mao...“ang kauswagan sa matag-usa ka tawo ug sa katilingban, pinaagi sa pagbaton og mga espirituhanong hiyas ug kusog. Ang kalag sa tawo maoy unahon pagpakaon. Ug kining maong espirituhanong pagkaon labing maayong mahatag pinaagi sa pag-ampo.”⁶

IKATULO NGA BAHIN

Ang Diyos ang Labing Nahibalo, ang Labing Maalamon. Iya kitang gilalang ug nahibalo Siya kon unsa ang anaa sa atong mga kasingkasing ug kon unsa ang labing maayo alang kanato. Wala Siya magkinahanglan sa atong mga pag-ampo. Apan nganong mag-ampo man ta?

Si ‘Abdu’l-Bahá nagpahayag:

“Diha sa labing hataas nga pag-ampo, ang katawhan mangamuyo lamang alang sa gugma sa Diyos, dili tungod nga sila nahadlok Kaniya o sa impiyerno, o naglaom ba hinuon sa paghatag o sa langit.... Kon ang tawo mahigugma sa laing tawo, dili gayod mahimo nga siya dili mohisgot sa ngalan sa iyang hinigugma. Unsa pa kaha kalisod pagpugong sa paghisgot sa Ngalan sa Diyos sa dihang ang usa ka tawo nahigugma na Kaniya.... Ang espirituhanon nga tawo walay makit-ang kalipay sa bisan unsa gawas sa paghinumdom sa Diyos.”⁷

Ug sa pagtubag ngadto sa usa ka pangutana, Siya nagpahayag:

“Kon ang usa ka higala nahigugma sa iyang higala, dili ba natural lamang nga iya kining isulti? Bisan pa siya nahibalo nga ang iyang higala nakahibalo sa iyang gugma, dili ba gusto gihapon niya nga sultihan ang iyang higala? ... Tinuod nahibalo ang Diyos sa mga kagustohan sa tanan natong mga kasingkasing; apan ang tinguha nga ang tawo mag-ampo natural lamang, tungod nga kini nanukad sa gugma sa tawo ngadto sa Diyos.”⁸

1. Kompletuha ang mosunod nga mga pahayag:

- a. Diha sa _____ nga pag-ampo, kita _____ lamang alang sa _____ sa Diyos, dili tungod kay nahadlok kita Kaniya o sa _____, o naglaom ba hinuon sa _____ o sa _____.
- b. Kon kita _____ sa laing tawo, _____ nga kita dili mohisgot sa _____ sa atong gihigugma. Unsa pa kaha _____ sa

pagpugong sa _____ sa Ngalan sa _____ kon ang usa ka tawo
_____ na Kaniya.

c. Ang espirituhanong tawo walay makit-ang _____ sa bisan unsa
gawas sa _____ sa Diyos.

2. Nganong mag-ampo man ta? _____

3. Unsa ang buot ipasabot sa pamulong “paghinumdom sa Diyos? _____

4. Unsa ang kinasingkasing nga panghinaot sa usa ka tawo nga nahigugma sa lain nga
tawo? _____

5. Diin nagagikan ang kagustohan nga mag-ampo? _____

IKAUPAT NGA BAHIN

Sa usa ka pag-ampo nga gipadayag ni Bahá'u'lláh, atong mabasa:

**“Nangamuyo ako Kanimó... sa pagtugot nga ang akong pag-ampo mamahimong
kalayo nga mougdaw sa mga belo nga mitabon kanako gikan sa Imong katahom,
ug ang suga nga mogiya kanako padulong sa lawod sa Imong Pag-atubang.”⁹**

Gipangayo nato sa Diyos diha gihapon nga pag-ampo:

**“Himoa ang akong pag-ampo, O Ginoo ko, nga mamahimong tuboran sa mga
buhing tubig nga ako mamahimong mabuhi sigon sa gidugayon sa Imong
kamandoan, ug makasulti mahitungod Kanimó diha sa matag usang kalibotan sa
Imong mga kalibotan.”¹⁰**

1. Sa unsang pamaagi nga ang pag-ampo sama sa kalayo? Unsa man ang iyang sunogon?

2. Pagngalan ug pila ka belo nga mitabon kanato gikan sa Diyos: _____

3. Mahimo ba nga ang pag-ampo mahisama sa usa ka suga? Asa man kita dad-on niini?

4. Mahimo ba nga ang pag-ampo mahisama sa tuboran sa mga buhing tubig? Unsa man ang iyang mahatag sa atong mga kalag?

IKALIMA NGA BAHIN

Basaha ug pamalandongi ang mosunod nga mga pulong ni ‘Abdu’l-Bahá:

“Walay mas matam-is pa sa kalibotan sa paglalang gawas sa pag-ampo. Ang tawo kinahanglan nga mabuhi diha sa kahimtang sa pag-ampo. Ang labing bulahan nga kahimtang mao ang kahimtang sa pag-ampo ug pagpangamuyo. Ang pag-ampo mao ang pagpakigsulti sa Diyos. Ang labing hataas nga kalamposan o labing tam-is nga kahimtang walay lain kon dili ang pakig-istorya sa Diyos. Kini makahimo sa usa nga espirituhanon, makahatag og tin-aw nga panghunahuna ug mga langitnong pagbati, makahatag og mga bag-ong pagkabihag diha sa Gingharian ug makapukaw sa mga makabigong gahom sa mas hataas pa nga kaalam.”¹¹

1. Unsa ang pinakatam-is nga kahimtang sa kalibotan sa paglalang? _____

2. Unsa ang buot ipasabot sa pulong “kahimtang sa pag-ampo”? _____

3. Pagngalan og mga hiyas nga mamugna sa pag-ampo: _____

4. Repasoha (i-review) ang mga kinutlo nga imo nang naton-an niining pipila ka mga bahin ug pagsulat og lima ka pahayag kabahin sa kinaiyahan sa pag-ampo.

– Ang pag-ampo mao _____

– Ang pag-ampo mao _____

– Ang pag-ampo mao _____

- Ang pag-ampo mao _____
- Ang pag-ampo mao _____

IKAUNOM NA BAHIN

Basaha ang mosunod nga mga pulong ni Bahá'u'lláh ug pamalandongi kini:

“Ihuni, O Akong alagad, ang mga bersikulo sa Diyos nga nadawat nimo, sama sa paghuni nilang miduol Kaniya, aron ang katam-is sa imong awit makapabuhi sa imong kalag, ug mokabig sa mga kasingkasing sa tanang katawhan. Si kinsa kadtong molitok, sa kamingawan sa iyang lawak, sa mga bersikulong gipadayag sa Diyos, ang magsasabod nga mga manulonda sa Labing Makagagahom mosabod sa palibot sa alimyon sa mga pulong nga gilitok sa iyang baba, ug kini mopakuba sa kasingkasing sa matag-usa ka matarong nga tawo. Bisan pa siya, sa sinugdanan, magpabiling wala makahibalo sa nahimo niini, apan ang gahom sa kaluoy nga gipakunsad ngadto kaniya sa madugay o sa madali aduna gayo’y kausabang mamahimo ngadto sa iyang kalag. Sa ingon niini, ang mga linilong sa Pagpadayag sa Diyos gipagula na tungod sa pagbuot Niya nga Mao ang Tinubdan sa gahom ug kaalam.”¹²

1. Unsa man ang buot ipasabot sa pulong nga “ihuni”? _____

2. Unsaon man nato paghuni sa mga bersikulo sa Diyos? _____

3. Unsa man ang buot ipasabot sa pulong nga “ilitok”? _____

4. Unsa man ang buot ipasabot sa “magsabod”? _____

5. Unsa man ang epekto sa katam-is sa atong paghuni diha sa atong kaugalingong kalag? _____

6. Unsa man ang epekto sa katam-is sa atong paghuni diha sa mga kasingkasing sa ubang tawo? _____

IKAPITO NGA BAHIN

Mamahimo nimong isag-ulo ang mosunod nga duha ka kinutlo gikan sa pangadyeon nga gipadayag ni Bahá'u'lláh:

“O Diyos, akong Diyos! Tan-awa ayaw ang akong mga paglaom ug akong mga buhat, hinunoa tan-awa ang Imong kabubut-on nga milangkob sa mga langit ug yuta. Pinaagi sa Imong Labing Dakong Ngalan, O Ikaw nga Ginoo sa tanang mga nasod! Gitinguha ko lamang kadtong Imong gitinguha, ug gihigugma lamang kadtong Imong gihigugma.”¹³

“Labing hataas Ka alang sa pagdalayeg nilang haduol Kanim, sa pagsaka ngadto sa langit sa Imong kahaduol, o alang sa mga langgam sa mga kasingkasing nilang maunongon Kanim sa pag-abot sa pultahan sa Imong ganghaan. Saksihan ko nga Ikaw putli ibabaw sa tanang mga hiyas ug balaan ibabaw sa tanang mga ngalan. Walay laing Diyos gawas Kanim, ang Labing Halangdon, ang Labawng Mahimayaon.”¹⁴

IKAWALO NGA BAHIN

Si ‘Abdu’l-Bahá nagpahayag:

“Angayan sa alagad nga mag-ampo ug mangayo og pagbulig gikan sa Diyos, ug sa pagpangaliyupo ug pagpangamuyo sa Iyang tabang. Kana angayan sa kahimtang sa usa ka alagad, ug ang Ginoo mobuot sumala sa Iyang kabubut-on, sumala sa hingpit Niyang kaalam.”¹⁵

Ug Siya misaysay:

“Ang espiritu adunay kausabang mahimo, ug ang pag-ampo adunay espirituhanon nga mahimo. Mao nga kita mag-ampo nga ‘O Diyos, ilalim kini nga masakiton!’ Tingali ang Diyos motubag. Aduna bay kalahian kon si kinsa ang mag-ampo? Ang Diyos motubag sa pag-ampo sa matag-usa ka alagad kon kana nga pag-ampo diha-dihang nanginahanglan. Ang Iyang kaluoy halapad ug walay kinutoban. Siya motubag sa mga pag-ampo sa tanan Niyang mga alagad. Motubag Siya sa pag-ampo niini nga tanom. Ang pag-ampo sa tanom hilom, ‘O Diyos! Padad-i ako ug ulan!’ Ang Diyos motubag niana nga pag-ampo, mao nga ang tanom motubo. Ang Diyos motubag sa tanan.”¹⁶

Natural lamang nga sa atong mga pag-ampo mangayo kita sa Diyos nga hatagan kita sa atong mga panginahanglan. Mao nga mag-ampo kita alang sa atong maayong panglawas ug usab sa maayong panglawas sa atong mga gihigugma, mag-ampo kita alang sa espirituhanon ug materyal nga kauswagan sa atong pamilya, ug mag-ampo kita sa paggiya. Mangamuyo kita

og kalig-on, og pagtoo, og alang sa paghimatuod sa dalan sa pag-alagad. Sa pag-ampo ngadto sa Diyos, angayan lamang nga atong hinumdoman nga ang tumong sa atong kinabuhi mao nga ang atong kabubut-on mahisubay sa Iyang Kabubut-on. Busa mag-ampo kita nga mapatuman ang Iyang Kabubut-on ug andam kita nga itugyan ang atong kaugalingong pagbuot. Kon sag-ulohon nimo kining mosunod nga mga pulong ni ‘Abdu’l-Bahá, mahimo kining tinubdan sa imong kalipay ug pasalig sa tanang higayon:

“O ikaw nga milingi sa imong nawong padulong sa Diyos! Ipiyong ang imong mga mata gikan sa tanang butang, ug ibuka sila sa natad sa Mahimayaon-sa-Tanan. Pangayoa ang bisan unsa nimong gitinguha gikan Kaniya lamang; pangitaa ang bisan unsa nimong gipangita gikan Kaniya lamang. Sa usa ka tan-aw Siya mohatag ug gatos ka libong paglaom, sa usa ka lingi Siya moalim sa gatos ka libong walay-kaayohang kasakitan, sa usa ka yango Siya mohupay sa matag-usa nga samad, sa usa ka siplat Siya moluwas sa mga kasingkasing gikan sa mga gapos sa kagul-anan. Siya mobuhat sumala sa Iyang pagbuhat, mao nga asa pa kita padulong? Siya mopatuman sa Iyang kabubut-on, Siya momando sa Iyang gikahimut-an. Labing maayo alang kanimo ang pagduko sa imong ulo sa pagsugot, ug paghatag sa imong pagsalig sa Labing Maluluy-ong Ginoo.”¹⁷

IKASIYAM NGA BAHIN

Sa atong naton-an hangtod karon, tataw kaayo nga ang paglingi ngadto sa Diyos pinaagi sa pag-ampo usa ka mahinungdanon nga kinahanglanon sa espirituhanon nga kinabuhi. Unsa katam-is nga sa atong paghigmata sa kabuntagon ug usa matulog sa kagabhion mag-ampo kita ngadto sa Diyos. Ang panahon nga atong gigugol sa pag-ampo matag adlaw ug ang gidaghanon sa mga pag-ampo nga atong gibungat nag-agad sa atong mga panginahanglan ug sa atong espirituhanong kauhaw. Sa matag okasyon, makapili kita gikan sa daghang pangadyeon nga gipadayag ni Bahá’u’lláh, sa Báb ug ni ‘Abdu’l-Bahá. Si Bahá’u’lláh nagpadayag usab og tulo ka adlaw-adlaw nga tulomanong pangadyeon. Si Shoghi Effendi miingon:

“Ang adlaw-adlaw nga tulomanong pangadyeon tulo ka buok. Ang labing mubo adunay usa lamang ka bersikulo nga pagalitokon makausa sa 24 ka oras sa panahon sa kaudtohon. Ang tunga-tunga nga nagsugod sa mga pulong nga ‘Ang Ginoo saksi nga walay laing Diyos gawas Kaniya,’ pagalitokon makatulo sa usa ka adlaw, sa buntag, udto ug sa gabii. Kini nga pangadyeon adunay pagahimoon nga tulomanong paglihok sa lawas ug uban pang tulomanong buluhaton. Ang taas nga pangadyeon, nga maoy labing detalyado sa tulo, pagalitokon lamang makausa sa 24 ka oras, ug sa bisan unsang orasa nga buot mobuhat niini ang tumotuo.

“Ang tumotuo gawasnon nga mopili sa bisan usa sa tulo ka mga pangadyeon, apan siya gikinahanglan gayod nga molitok sa usa kanila, sumala sa tulomanong buluhaton nga kinahanglang buhaton uban sa paglitok kanila.”¹⁸

Ug mipadayon siya:

“Kining mga adlaw-adlawng tulomanong pangadyeon, apil na ang ubang pang mga pangadyeon sama sa Pag-ampo alang sa Pag-alim ug ang Tabla ni Aḥmad,

gitugahan ni Bahá'u'lláh og talagsaong gahom ug kamahinungdanon, mao nga sila pagadawaton gayod nga ingon niana ug pagalitokon sa mga tumotuo nga inubanan sa walay-pagduhaduhang pagtuo ug pagsalig, nga pinaagi kanila sila mosulod unya sa mas haduol nga pakighimamat sa Diyos ug mas hingpit nga moila sa ilang kaugalingon diha sa Iyang mga balaod ug lagda.”¹⁹

Ang tulo ka mga tulumanong pag-ampo nga gipadayag ni Bahá'u'lláh ibungat nga mag-inusara. Sa Bahá'í Faith, wala ang klase sa pag-ampo sa kongregasyon diin ang inadlaw nga tulumanong pangadyeon ibungat diha sa pundok sigon sa usa ka ritwal. Ang pag-ampo alang sa Patay mao lamang ang kongregasyon nga pag-ampo sumala sa Bahá'í nga balaod. Kini pagalitokon sa usa sa mga tumatambong usa pa itunod sa lubnganan ang minatay, samtang ang uban magpabiling hilom nga nagbarog.

1. Unsay buot ipasabot sa pulong nga “tulomanon”? _____

2. Pila ka buok ang tulomanong mga pag-ampo? _____

3. Kinahanglan ba natong ibungat ang tulo ka mga pag-ampo matag adlaw? _____
4. Kon mopili kita sa pagbungat sa Taas nga Tulomanong Pag-ampo, kapila man nato kini ibungat sa usa ka adlaw? _____
5. Kapila man nato ibungat kon mopili kita sa Tungatungang Tulumanong Pag-ampo?
6. Kapila man nato ibungat kon mopili kita sa Mubong Tulumanong Pag-ampo? _____
7. Pagngalan og mga pag-ampo nga adunay talagsaong gahom: _____

8. Kon wala pa nimo kini mahimo, sag-uloha ang Mubong Tulumanong Pag-ampo:

“Saksihan ko, O Diyos ko, nga gilalang Mo ako aron pag-ila Kanimong ug pagsimba Kanimong. Matuoron ko, karon, ang akong pagkawalay-gahom ug Imong pagkagamhanan, ang akong kakabos ug Imong kaadunahan.

“Wala nay laing Diyos gawas Kanimong, ang Tabang-sa-Kalisdanan, ang Nabuhi-sa-Kaugalingon.”²⁰
9. Unsa man ang atong gipamatud-an nini nga pag-ampo? _____

IKANAPULO NGA BAHIN

Angayan nato nga hinumdoman nga dugang sa mga paghatag nga atong madawat gikan sa pagsunod sa balaod sa tulumang pag-ampo ug sa espirituhanong kahimsog nga atong makuha gikan sa tagsa-tagsa nga pag-ampo; ang atong mga kalag madasig kon kita makadungog sa mga pangadyeon nga gibungat diha sa mga panagtigom nga dinagko man o ginagmay. Si Bahá'u'lláh miingon kanato.

“Pagtigom kamo nga inubanan og tugob nga kalipay ug pagbinatiay, ug ilitok ang mga bersikulo nga gipadayag sa maluluy-ong Ginoo. Tungod niini, ang mga pultahan sa matuod nga kahibalo moabli alang sa inyong mga kalag, ug bation ninyo ang inyong mga kalag nga mahatagan og kalig-onan ug ang inyong mga kasingkasing mapuno og sanag nga kalipay.”²¹

Bation kita og hilabihang kalipay sa kahibalo nga, sa tibuok kalibotan, ang mga devotional meeting diin ang mga higala ug mga silingan nagatigom aron sa pagpakigsulti sa Diyos nagkadaghan ngadto sa kaliboan. Ang Universal House of Justice misulat:

“Ang mga devotional meeting mao ang kahigayonan diin ang bisan kinsa nga mga kalag makasulod, mohanggap sa mga langitnong alimyon, motagamtam sa katam-is sa pangadyeon, mamalandong sa mga Mabungahong Pulong, mapalupad sa mga pako sa espiritu, ug makighimamat sa usang Hinigugma. Ang mga pagbati sa pakigdait ug sa pagkausa ra sa kawsa mapatugbaw, labi na ang hilabihan ka espirituhanon nga mga panag-istoryahanay nga natural kaayong mahitabo nianang mga panahona ug pinaagi diin ang ‘siyudad sa kasingkasing sa tawo’ mahimong maablihan.”²²

Kon mobati kita nga buot natong mag-ampo, mohilom kita sa makadiyot aron sa paglimpyo sa atong mga hunahuna gikan sa mga butang niini nga kalibotan. Samtang mag-ampo, atong ipunting ang atong mga hunahuna ngadto sa Diyos. Human sa atong mga pag-ampo, magpabilin kitang hilom sa makadiyot ug dili dayon mobuhat ug laing gimbuhaton. Ingon ani usab kon kita maminaw sa mga pag-ampo nga gihalad sa uban diha sa katigoman. Niini nga mga okasyon, magpabilin kita nga anaa sa maampoong pamatasan, ug sundon og maayo ang mga pulong, nga kita ra usab ang militok niini.

1. Sa unsang espiritu kita managtigom kon kita molitok sa mga bersikulo sa Diyos? ____

2. Unsa ang epekto sa atong panagtigom aron molitok sa mga bersikulo sa Diyos? ____

3. Ang mga devotional meeting mao ang mga okasyon diin ang bisan kinsang kalag mahimong.

- _____ ,
- _____ ,
- _____ ,
- _____ ,
- _____ , ug
- _____ .

4. Unsa nga mga pagbati ang mamugna sa mga devotional meeting? _____

5. Unsa ang epekto sa mga espirituwal na panag-istoryahanay nga natural nga mahitabo diha sa mga devotional meeting? _____

6. Pagsulat og pipila ka pulong kalabot sa matinahurong pamatasan nga kinahanglan natong ipakita kon kita mag-ampo, nag-inusara man kita o anaa sa panagtigom.

IKANAPULO’G USA NGA BAHIN

Ang unang yunit ani nga libro nakapokus sa kinaiya sa pagbasa sa mga kinutlo gikan sa mga Kasulatan matag-adlaw ug pagpamalandong sa ilang kahulogan. Dinhi nga yunit, nakapamalandong ka sa kamahinungdanon sa pag-ampo, ug tungod niini, napalig-on ang kinaiya sa pag-ampo sa matag-adlaw. Gitagaan og pagtagad sa niaging bahin ang kamahinungdanon sa community worship o pagsimba isip komunidad. Ang tanan nga imong naton-an sa pagkakaran miandam kanimo sa paghimo, kon buot nimo, sa unang buhat sa dalan sa pag-alagad: ang paghikay/pag-host og devotional meeting.

Agig paunang lakang, mahimo ka nga magsag-ulo og pipila ka pag-ampo ug mangita og kahigayonan nga mapaambit nimo kini sa pipila ka mga higala. Ug sa samang higayon, paniguroa nga makaapil ka og bisan usa lang ka devotional meeting diha sa imong komunidad ug mahilakip nilang mga madasigong nag-suporta niini. Ngadto-ngadto, mahimong ikaw na mismo ang mag-host og devotional meeting, mangimbitar sa imong mga higala, mga sakop sa pamilya, ug sa mga silingan aron nga regular nga magtigom alang sa pag-ampo ug pagpakigdait. Kasagaran duha o tulo ka tumatampo niini nga kurso ang magsugod sa paghimo og devotional meeting nga magkauban.

Sama sa imong mahunahuna, walay mga pormula kon unsaon paghan-ay ang devotional meeting. Apan tataw kaayo nga usa kini ka panagtigom sa mga kahigalaan diin gihalad ang mga pag-ampo, basahon ang mga kinutlo gikan sa mga Kasulatan, ug ang makapadasig nga mga panagsultihanay mahitabo—kining tanan sa dayag kaayo nga espirituhanong kahintang. Makasulat ka ba og pipila ka pulong kalabot sa mosunod nga mga ideya, kabahin sa pag-host og devotional meeting?

Mainiton ug mahigugmaong pagdapit: _____

Pagmugna og maabiabihong palibot: _____

Pagsiguro nga adunay balaang pagtahod sa palibot: _____

Pagpalambo sa malipayong panagdait: _____

Pagdasig sa mga panag-inistoryahanay nga makapalambo sa espiritu: _____

REFERENCES

1. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing), XLIII, par. 4, p. 105.
2. Bahá'u'lláh, in *Trustworthiness: A Compilation of Extracts from the Bahá'í Writings*, compiled by the Research Department of the Universal House of Justice (London: Bahá'í Publishing Trust, 1987), no. 21, p. 5.
3. *The Call of the Divine Beloved: Selected Mystical Works of Bahá'u'lláh* (Haifa: Bahá'í World Centre, 2018), no. 2.43, p. 31.
4. From a talk given on 5 May 1912, published in *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012), p. 127.
5. Bahá'u'lláh, *The Hidden Words* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2003, 2012 printing), Arabic no. 13, pp. 6–7.
6. From a letter dated 8 December 1935 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Prayer and Devotional Life: A Compilation of Extracts from the Writings of Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá and the Letters of Shoghi Effendi and the Universal House of Justice*, compiled by the Research Department of the Universal House of Justice (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2019), no. 71, p. 31.
7. Words of 'Abdu'l-Bahá, cited by J. E. Esslemont, *Bahá'u'lláh and the New Era: An Introduction to the Bahá'í Faith* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2017 printing), p. 106.
8. Ibid.
9. Bahá'u'lláh, in *Bahá'í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2002, 2017 printing), pp. 7–8.
10. Ibid., p. 9.
11. Words of 'Abdu'l-Bahá, cited in *Star of the West*, vol. 8, no. 4 (17 May 1917), p. 41.
12. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, CXXXVI, par. 2, p. 334; also in *Bahá'í Prayers*, p. iii.
13. Bahá'u'lláh, in *Bahá'í Prayers*, pp. 8–9.
14. Ibid., p. 12.
15. 'Abdu'l-Bahá, in *Prayer and Devotional Life*, no. 24, p. 7.

16. From a talk given by ‘Abdu’l-Bahá on 5 August 1912, published in *The Promulgation of Universal Peace*, p. 345.
17. *Selections from the Writings of ‘Abdu’l-Bahá* (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2010, 2015 printing), no. 22.1, pp. 75–76.
18. From a letter dated 10 January 1936 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Prayer and Devotional Life*, no. 61, p. 25.
19. From a letter dated 10 January 1936 written on behalf of Shoghi Effendi, quoted in *Bahá’í Prayers*, p. 301.
20. Bahá’u’lláh, in *Bahá’í Prayers*, p. 4.
21. Bahá’u’lláh, in *Prayer and Devotional Life*, no. 68, p. 29.
22. From a message dated 29 December 2015, published in *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006–2016* (West Palm Beach: Palabra Publications, 2017), no. 35.49, p. 232.

Kinabuhi ug Kamatayon

Tumong

Paghatag og bili sa kamatuoran nga ang kinabuhi wala lamang maglangkob
sa mga kausaban ug kahigayonan niini nga kalibotan
apan makakaplag sa iyang tinuod nga
kahulogan sa kaugmaran sa kalag

UNA NGA BAHIN

Ang kalag sa tawo labaw ug ibabaw sa tanang butang ug sa pisikal nga kalibotan. Sa usa sa Iyang mga gipamulong, si ‘Abdu’l-Bahá nagpasabot:

“Kining mga kalibotanong lawas hinimo gikan sa mga atom; sa panahon nga kining mga atom magkabulagbulag na, magsugod na ang pagkaluya, unya moabot ang matawag nato nga kamatayon ...

“Apan lahi sa kalag. Ang kalag wala malalang gikan sa mga elemento, ug wala pagahimoa gikan sa mga atom; hinunoa, kini usa ka dili mapikas-pikas nga linalang, mao nga kini walay kamatayon. Kini bulag gayod sa mga balaod sa kalibotanong paglalang; kini dumalayon.”¹

1. Unsay buot ipasabot sa “hinimo gikan”? _____
2. Hinimo ba ang kalag gikan sa mga elemento, sama sa materyal nga lawas? _____
3. Ang kalag ba sa tawo usa ka pisikal nga linalang? _____

IKADUHA NGA BAHIN

Ang sulat nga gisulat sa ngalan sa Guardian nagkanayon nga “...ang kalag sa tawo makabaton og kaugalingon diha sa panahon sa pagpanamkon.”² Sa pagtubag sa pangutana mahitungod sa “pagpanamkon”, ang Universal House of Justice nagsulat:

“Wala mahisgoti diha sa mga Bahá’í nga Kasulatan ang pihong kahulogan ug kinaiyahan sa ‘pagpanamkon’. Ang paggamit niini nga pulong sa natad sa medisina dili usab kaayo klaro. Usa ka pagsabot sa pagpanamkon mao nga kini dungan sa panag-abot sa binhi sa lalaki ug sa babaye; apan adunay moingon nga kini magsugod lamang sa dihang aduna nay pagmabdos. Busa, tingali dili gayod masuta kanus-a magsugod ang panagkuyogay sa kalag ug lawas, ug kana nga mga pangutana dili gayod matubag sa tawhanong panghunahuna o pagsuhid tungod nga kalabot sila sa mga linilong sa espirituhanong kalibotan ug sa kinaiyahan sa kalag mismo.”³

1. Kanus-a man makabaton og kinaiyahan ang kalag sa tawo? _____

2. Ang termino nga “pagpanamkon” naghulagway ba og pihong panahon sa pagkabuhi? _____

IKATULO NGA BAHIN

Ang dugtong tali sa kalag ug sa lawas dili materyal; ang kalag wala mosulod o mogawas sa lawas ug wala mag-okupar og pisikal nga lugar. Ang iyang pagkalambigit sa lawas sama sa kahayag ug sa salamin nga nagpabanaag niini. Ang kahayag nga nagpakita diha sa salamin wala sa sulod niini. Sa samang paagi, ang kalag wala sa sulod sa lawas. Sumala sa giingon ni ‘Abdu’l-Bahá.

“... ang maalamong kalag, o ang espiritu sa tawo, dili mopuyo sulod sa lawas—sa lain pang pagkasulti, kini dili mosulod niini; tungod kay ang pagpuyo o ang pagsulod maoy kinaiyahan sa lawas lamang ug ang maalam nga kalag walay buling nga bulag sa lawas. Kini wala gayod mosulod sa lawas, sa pagsabot nga kon wala na ang lawas ang kalag manginahanglan na og lain nga kapuy-an. Dili ingon niana ang kalambigitan sa espiritu ngadto sa lawas sama sa kalambigitan sa lampara ngadto sa salamin. Kon ang salamin hinlo ug walay kakulangan, ang kahayag sa lampara makita diha, apan kon ang salamin buak o nataptapan ba hinuon og abog, ang kahayag magpadayong matabonan.”⁴

1. Pun-a ang mga blanko nga anaa sa mga pamulong nga ana sa ubos.
 - a. Ang maalamon nga kalag, o ang _____, dili mopuyo sulod sa lawas—sa lain pang pagkasulti, ang kalag dili _____.
 - b. Ang _____, o ang tawhanong espiritu, dili mosulod sa lawas, kay ang pagpuyo o ang pagsulod _____, ug ang maalam ka kalag _____.
 - c. Ang kalag wala gayod _____ sa pagsabot nga kon wala na ang lawas ang kalag manginahanglan na og, _____.
 - d. Ang kalambigitan sa espiritu ngadto sa lawas sama sa kalambigitan sa _____.
 - e. Kon ang salamin hinlo ug walay kakulangan, _____ makita diha.
 - f. Apan kon ang salamin buak o nataptapan sa abog, _____.
2. Sumala sa atong natun-an hangtod karon, ilha kon ang mosunod tinuod:
 - _____ Ang kalag wala mahisakop sa pisikal nga kalibotan.
 - _____ Ang kalag naa sa sulod sa lawas.
 - _____ Ang lawas maoy tag-iya sa kalag.
 - _____ Ang kalag walay kamatayon.

- _____ Ang sinugdanan sa usa ka tawo sa dihang ang kalag nakiglambigit sa embryo o binhi.
- _____ Ang kinabuhi sa usa ka tawo nagsugod sa dihang gipanganak siya dinhi nga kalibotan.
- _____ Ang materyal nga kinabuhi sa usa ka tawo magpadayon human sa kamatayon.
- _____ Ang kinabuhi mao ang mga butang nga mahitabo kanato sa matag-adlaw.
3. Gamita ang simbolo sa kahayag ug sa salamin sa paghulagway sa relasyon tali sa kalag ug lawas: _____
- _____
- _____
- _____
- _____

IKAUPT NGA BAHIN

Adunay talagsaon nga relasyon tali sa kalag ug lawas, diin sa ilang pag-uban namugna ang tawo. Kini nga relasyon molungtad lamang sa mortal nga kinabuhi. Sa dihang mahunong na ang ilang kalambigitan, ang matag-usa kanila mobalik sa ilang gigikanan—ang lawas moadto sa kalibotan sa abog ug ang kalag moadto sa mga espirituhanong kalibotan sa Diyos, diin kini magpadayon sa pag-uswag. Si ‘Abdu’l-Bahá nagpahayag:

“Ang espiritu sa tawo adunay sinugdanan apan kini walay kataposan: Kini molungtad sa kahangtoran.”⁵

Sa usa sa Iyang mga pakigpulong, Iyang gipatin-aw:

“Ang espiritu wala manginahanglan og lawas, apan ang lawas nanginahanglan og espiritu, kay kon wala ang espiritu ang lawas dili mabuhi. Ang kalag mabuhi bisan walay lawas, apan ang lawas nga walay kalag mamatay.”⁶

Ang Guardian namahayag:

“Kalabot sa kalag sa tawo: Sumala sa mga Bahá’í nga Pagtulon-an ang kalag sa tawo magsugod sa pagkaumol sa gisabak nga binhi, ug kini padayong mouswag ug molatas sa mga walay-kataposang ang-ang sa paglalang human kini mobulag sa lawas. Busa ang iyang pag-uswag walay kinutoban.”⁷

1. Hinumdomi ang mga kinutlo nga anaa sa ibabaw ug tubaga ang mga mosunod nga mga pangutana:
 - a. Nagkinahanglan ba ang lawas ug kalag? _____
 - b. Nagkinahanglan ba ang kalag sa lawas? _____

c. Unsa ang mahitabo sa dugtong tali sa lawas ug kalag kon kita mamatay?

d. Unsay mahitabo sa kalag human sa kamatayon? _____

e. Unsa kadugay molungtad ang pag-uswag sa kalag? _____

f. Kanus-a man matapos ang kinabuhi? _____

2. Asa sa mga mosunod ang nahauyon sa atong natun-an niini nga mga bahin:

_____ Ang kamatayon usa ka silot.

_____ Ang panagdugtong tali sa lawas ug kalag molungtad lamang niining mortal nga kinabuhi.

_____ Ang lawas adunay kakayahan sa walay-kataposan nga pag-uswag.

_____ Ang kalag mouswag hangtod sa kahangtoran.

_____ Ang kamatayon mao ang kataposan sa kinabuhi.

_____ Adunay adlaw sa paghukom diin ang atong mga lawas mobangon.

_____ Human sa kamatayon, ang kalag adunay dugang nga kagawasan.

_____ Ang kinabuhi matapos diha sa kamatayon.

_____ Angay kitang mahadlok sa kamatayon.

_____ Ang pagkaon, mga sinina, pagpahulay, ug kalingawan mga gikinahanglan sa kalag.

_____ Ang kalag kapuyon sa dihang ang lawas maggamit sa iyang kusog.

_____ Ang kalag dili maapektohan sa mga sakit o sa mga kahuyangan sa lawas.

_____ Ang tawo aduna gihapon mga pisikal nga panginahanglan human sa kamatayon.

IKALIMA NGA BAHIN

Atong nakita nga ang kalag wala mag-okupar og pisikal nga luna ug wala maglihok sumala sa mga balaod sa kinaiyahan, sama sa mga materyal nga butang. Ang kalag naghatag og impluwensiya dinhi nga kalibotan pinaagi sa lawas, apan dili ra kini mao ang pamaagi diin ang kalag makapagawas sa iyang gahom. Si Bahá'u'lláh nagpahayag:

“Sa pagkamatuod, Ako moingon, nga ang kalag sa tawo labaw ug ibabaw sa tanang matang sa paggula ug pag-undang. Dili kini molihok, apan kini makalupad; siya maabtik apan siya dili molihok.”⁸

Ug si ‘Abdu’l-Bahá nag-ingon kanato:

“Hibaloi nga ang mahimo og ang panan-aw sa espiritu sa tawo duha matang; sa laktod nga pagkasulti, ang espiritu sa tawo adunay duha ka matang sa kalihokan ug panabot. Ang usa pinaagi sa pagtabang sa mga instrumento sa lawas sama sa panan-aw ug pagpamati. Mao nga kini makakita pinaagi sa mata, makabati pinaagi sa dalunggan ug makasulti pinaagi sa dila....

“Ang laing matang sa mahimo ug mabuhat sa espiritu dili mogamit niining mga instrumento sa lawas.”⁹

1. Pun-a ang mga blangko sa mosunod nga han-ay sa mga pulong:
 - a. Ang kalag sa tawo labaw ug ibabaw sa tanang matang sa _____ ug _____.
 - b. Kini _____, apan kini _____.
 - c. Siya _____, apan siya _____.
2. Ihulagway ang duha ka paagi diin ang kalag nakasabot ug nakaimpluwensiya niini nga kalibotan: _____

3. Makahatag ka aba og mga pananglitan sa impluwensiya ug paglihok sa kalag nga dili gamit ang mga instrumento sa lawas?

IKAUNUM NGA BAHIN

Ug karon, sumala sa mga diskusyon sa niaging mga bahin, basaha ang mosunod nga kinutlo gikan sa mga Kasulatan ni Bahá’u’lláh:

“Hibaloi nga ang kalag sa tawo halangdon ibabaw ug bulag sa tanang kakulangan sa lawas ug pangisip. Kon ang masakiton nga tawo mopakita og mga timailhan sa kahuyang kini tungod sa mga babag nga mipataliwala tali sa iyang kalag ug lawas, apan ang kalag mismo pabiling wala matapti sa mga kasakitan sa lawas. Hunahunaa ang suga sa lampara. Bisan pa og adunay gawasnon nga butang nga motabon sa iyang kasilak, ang kahayag mismo padayong nagsiga sa walay-

paglurang nga gahom. Sa samang paagi, ang tanang matang sa balatian sa lawas sa tawo mao ang tabon nga nagpugong sa kalag sa pagpakita sa iyang matuod nga kusog ug gahom. Apan sa panahon nga kini mobiya na sa lawas kini momatuod sa iyang pagkamadaugon, ug mopakita sa iyang mabuhat nga walay gahom sa yuta nga makatupong. Ang matag- usang putli, puro ug hinlo nga kalag mahatagan og hilabihan kadakong gahom ug siya maglipay sa hilabihan kalalom nga kalipay.”¹⁰

1. Isaysay sa imong kaugalingong mga pulong kon giunsa nga ang kalag dili apektado sa mga sakit sa lawas o hunahuna, ug unsa ang mahimo kaayong tataw sa dihang mahibulag na kini sa lawas.

2. Magpabilin ba ang atong indibiduwal na pagkatawo human sa kamatayon sa atong pisikal nga lawas? _____

IKAPITO NGA BAHIN

Si Bahá'u'lláh nag-ingon kanato:

“Ug karon kalabot sa imong pangutana mahitungod sa kalag sa tawo ug sa pagpadayon niining buhi human sa kamatayon. Hibaloí ang kamatuoran nga ang kalag sa tawo, human siya mobulag sa lawas, padayong mouswag hangtod kini makaabot sa atubangan sa Diyos, sa kahimtang ug kinaiyahan nga bisan ang liyok sa mga katuigan ug mga siglo, ug mga kausaban ug kahigayonan niini nga kalibotan dili gayod makatandog. Kini magpadayong buhi sa gidugayon nga ang Gingharian sa Diyos, ang Iyang kamandoan, ang Iyang pagpanag-iya ug gahom magpadayon. Kini mopadayag sa mga tmailhan sa Diyos ug sa Iyang mga hiyas, ug mopakita sa Iyang mahigugmaong kaluoy ug paghatag.”¹¹

1. Unsa kadogay ang pag-uswag sa kalag human sa pagkamatay sa lawas? _____
2. Sa unsang kahimtang nga ang kalag magpadayon sa iyang walay-kataposang pagpanaw ngadto sa atubangan sa Diyos?

-
-
-
3. Unsa nga mga hiyas ug mga timaan ang mapadayag sa kalag niana nga kahimtang?
-
-
4. Sumala sa ato nang natun-an hangtod karon, ilha kon tinuod ba ang mga mosunod:
- _____ Ang Gingharian sa Diyos molungtad hangtod sa hangtod.
- _____ Ang kalag adunay kapasidad sa pagpadayag sa mga hiyas sa Diyos.
- _____ Ang atong mga pag-ampo alang sa mga minatay walay epekto sa pag-uswag sa ilang mga kalag.
- _____ Ang kinabuhi sa kalag wala gayo’y kataposan.

IKAWALO NGA BAHIN

Si Bahá’u’lláh nagpadayag:

“Hibaloi nga ang matag-usang dalunggan nga manimati, kon kini magpabilin nga lunsay ug walay buling, gikinahanglan nga sa tanang panahon ug sa tanang dapit, mamati sa tingog nga militok niini nga mga balaanong pulong: ‘Sa pagkamatud kita Iya sa Diyos ug nganha Kaniya kita mopauli.’ Ang misteryo sa kamatayon sa lawas sa tawo ug sa iyang pagbalik wala pa mabutyag ug padayong wala pa mabasa...

“Ang kamatayon motuga ngadto sa matag-usang masaligong tumotuo sa kopa nga mao ang kinabuhi mismo. Kini mohatag og kalipay ug mao ang magdadala og kamaya. Kini motuga sa gasa sa dumalayong kinabuhi.

“Mahitungod kanilang nakatilaw sa bunga sa kalibotanong kinabuhi, nga mao ang pag-ila sa usang matuod nga Diyos, dalayegon ang Iyang himaya, ang ilang kinabuhi sa sunod nga kalibotan mao kadtong bisan Kami dili makahubit. Ang kahibalo mahitungod niana anaa lamang sa Diyos, and Ginoo sa tanang kalibotan.”¹²

“O Anak sa Kahitas-an! Gihimo Nako ang kamatayon nga usa ka mensahero sa kalipay alang kanimo. Nganong nagbangotan ka? Gihimo Nako ang kahayag nga mobanwag diha kanimo sa Iyang kasanag. Nganong gitabilan nimo ang imong kaugalingon gikan niini?”¹³

1. Asa sa mosunod nga mga pahayag ang tinuo?

- [illegible]

Si ‘Abdu’l-Bahá nagsaysay:

40 – Mga Pamalandong sa Kinabuhi sa Espiritu

niya niini nga kalibotan iyang nakuha diha pa sa kalibotan sa sabakan. Diha niana nga kalibotan siya giandam alang niini nga kalibotan, ug sa dihang siya nahimugso niini nga kalibotan nakita niyang nahatagan na siya, diha pa sa sabakan, sa tanang gikinahanglang gahom ug nahatagan usab siya og mga bukton ug tiil ug mga instrumento sa lawas nga gikinahanglan alang sa yutan-ong kalibotan. Mao nga niini usab nga kalibotan, siya gikinahanglang mangandam alang sa sunod nga kalibotan. Kadtong iyang panginahanglanon sa kalibotan sa Ginharian gikinahanglan na niyang kuhaon ug andamon dinhi. Sa samang paagi nga iyang nakuptan ang mga gahom nga gikinahanglan niining yuta-ong kalibotan diha pa sa sabakan, mao usab nga gikinahanglan niyang makaptan dinhi pa sa yutan-ong kalibotan kadtong iyang mga gikinahanglan alang sa kalibotan sa Ginharian—ug ang buot ipasabot niini kadtong tanang langitnong gahom”¹⁴

1. Tubaga kon tinuod o dili ang mga mosunod:

- _____ Ang tanang gahom nga gikinahanglan niini nga kalibotan iya nang maangkon sa kalibotan sa sabakan.
- _____ Dili kinahanglan nga iandam ang kaugalingon alang sa kinabuhi sa sunod nga kalibotan.
- _____ Ang atong mga gikinahanglan sa kalibotan sa Ginharian didto nato angayan nga maangkon.
- _____ Ang katuyoan niini nga kinabuhi mao ang pag-angkon sa mga gahom nga gikinahanglan alang sa kinabuhi sa sunod nga kalibotan.
- _____ Ang tinuod nga kinabuhi magsugod sa dihang kita mamatay ug moadto sa langitnong Ginharian.
- _____ Ang tinuod nga kinabuhi magsugod niini nga kalibotan ug magpadayon human sa kamatayon.

2. Unsa ang pipila ka mga kapasidad nga madawat sa tawo diha sa kalibotan sa sabakan?

3. Unsa ang pipila ka mga katakos nga kinahanlang maangkon dinhi alang sa kinabuhi human sa kamatayon?

IKANAPULO NGA BAHIN

Si Bahá'u'lláh nagpadayag:

“Ang bug-os nga buluhaton sa tawo niining Adlaw mao ang pag-angkon og pahat gikan sa bul-og sa grasya nga gibubo sa Diyos alang kaniya. Gikinahanglang walay usang motan-aw sa gidak-on o gigamyon sa sudlanan. Ang sudlanan sa usa tingali’g makapuno sa palad sa kamot sa tawo, ang sudlanan sa lain tingalig makapuno og tasa, ug ang sa uban tingali’g makapuno sa galon.”¹⁵

1. Sumala sa kinutlo nga anaa sa ibabaw, tubaga ang mga mosunod nga mga pangutana:
 - a. Unsa ang katungdanan sa matag tawo niining Adlaw? _____

 - b. Unsa ang pipila sa mga gasa nga imong nadawat gikan sa Diyos? _____

 - c. Unsa man ang gitumong sa pulong nga “sudlanan” nga giingon sa kinutlo sa ibabaw? _____

 - d. Nganong dili man nato tan-awon ang “gidak-on o gigamyon” sa kapasidad nga gihatag kanato? _____

 - e. Unsa nga mga butang ang mopugong kanato sa pagdawat sa atong pahat gikan sa grasya sa Diyos? _____

2. Asa sa mosunod ang tinuod?
 - _____ Ang “gidak-on o gigamyon” sa atong kapasidad nagpasabot kon unsa kita ka utokan.
 - _____ Sa pag-alagad sa Diyos, kinahanglan nato nga kalimtan ang atong mga kahuyang ug ibutang nato ang bug-os natong pagsalig Kaniya.
 - _____ Kon niini nga kalibotan dili nato mapaugmad ang atong mga kapasidad nga hinatag sa Diyos, ang atong mga kalag maluyahon inig abot nato sa sunod nga kalibotan.

IKANAPULO’G USA NGA BAHIN

Si Bahá’u’lláh miingon:

“Nangutana ka Kanako kalabot sa kinaiyahan sa kalag. Hibaloi, sa pagkamatuod, nga ang kalag usa ka timailhan sa Diyos, usa ka langitnong mutya kansang kamatuoran bisan ang labing maalam sa katawhan napakyas pagtugkad, ug kansang linilong walay hunahuna, nga bisan unsa ka lantip, ang makalaom pagbatbat. Kini ang labing una sa tanang linalang butang nga mibutyag sa katalagsaon sa iyang Magbubuhat, ang labing una nga nakaila sa Iyang himaya, nga mikapyot sa Iyang kamatuoran, ug miduko aron pagsimba atubangan Kaniya.”¹⁶

1. Sulati ang mga blangko sa mosunod nga mga pahayag:
 - a. Ang kalag usa ka _____ sa Diyos.
 - b. Ang kalag usa ka _____ kansang _____ bisan ang labing maalam sa katawhan napakyas sa pagtugkad, ug kansang _____ walay hunahuna, nga bisan unsa pa ka lantip, ang makalaom sa _____.
 - c. Ang kalag mao ang _____ nga mibutyag sa _____.
 - d. Ang kalag mao ang labing una nga _____ sa himaya sa Diyos.
 - e. Ang kalag mao ang labing una nga _____ sa kamatuoran sa Diyos.
 - f. Ang kalag mao ang labing una nga _____ aron sa pagsimba atubangan sa Diyos.
2. Asa sa mga mosunod ang tinuod?
 - _____ Ang “pagbatbat” nagpasabot og pagsulbad.
 - _____ Sa tanang linalang butang, ang unang nakaila sa Diyos mao ang utok sa tawo.
 - _____ Ang “lantip” nagpasabot nga mahait.
 - _____ Ang maalam nga tawo nakasabot sa mistreryo sa kalag.
 - _____ Ang bantogang mga pilosopo lamang ang makapadayag sa pagkalabaw sa Diyos.
 - _____ Dili na kinahanglan nga maghunahuna pa kita mahitungod sa kalag tungod kay dili man gayod kita makasabot niini.

IKANAPULO’G DUHA NGA BAHIN

Si Bahá’u’lláh mibutyag:

“Susama kamo sa langgam nga milupad, uban sa bug-os nga paninguha sa iyang mga makusganong pako ug adunay hingpit ug malipayong pagsalig, diha sa wanang sa kalangitan, hangtod nga, gitukmod aron mawagtang ang kagutom, kini miliko nga mahidlawon padulong sa tubig ug lapok sa yuta nga anaa sa ubos, ug, tungod nga nasikwit na kini diha sa laang sa iyang kahidlaw, nakasuta nga dili na siya makalupad pagbalik ngadto sa mga gingharian diin siya gikan. Tungod nga wala na siyay gahom nga motangtang sa mabug-at nga gipas-an sa iyang nagkabuling nga mga pako, kana nga langgam, nga kaniadto lumolupyo sa kalangitan, karon napugos na pagpangita ug puloy-anan diha sa abog. Busa, O Akong mga alagad, mansahi ayaw ang inyong mga pako sa lapok sa pagkamasupilon ug walay pulos nga mga kahidlaw, ug tugoti ayaw nga silang mabulingan sa abog sa kasina ug kaligutgot, nga kamo unta dili mapugngan nga molupad diha sa kalangitan sa Akong Diyosnong kahibalo.”¹⁷

1. Kompletuha ang mga pahayag sa ubos
 - a. Ang langgam nga gipasabot ni Bahá’u’lláh niini nga kinutlo mao ang _____.
 - b. Kini nga langgam lumolupyo sa _____.
 - c. Kon ang iyang pako nagkabuling, kini nga langgam karon napugos na pagpangita og puloy-anan diha sa _____.
2. Karon tubaga ang mosunod nga mga pangutana:
 - a. Sa unsang paagi nga ang “mga pako” sa kalag “magkabuling”? _____

 - b. Unsa may mga pas-anonon sama sa “tubig ug lapok sa yuta” nga makapabug-at sa mga pako sa kalag? _____

 - c. Unsa man nga mga butang ang makapugong kanato sa paglupad ngadto sa mga kalangitan sa Diyosnong kahibalo? _____

 - d. Nganong ibaylo man sa kalag ang iyang langitnong puloy-anan alang sa abog niining kalibotan? _____

-
-
3. Sutaang kon ang mosunod nga mga pamulong tinuod:

- _____ Ang pagkawili sa kalibotan makapugong sa atong espirituhanong pag-uswag.
- _____ Ang atong pagkamasupilon ug kawang nga mga tinguha makapugong kanato sa paglupad ngadto sa mga kalangitan sa Diyosnong kaalam.
- _____ Ang kasina ug pagdumot natural nga mga kinaiya sa tawo ug dili makapabug-at sa kalag.
- _____ Mahimo natong tangtangan ang mga pas-unonon nga nakapugong kanato sa paglupad ngadto sa halapad nga mga kalangitan kon dili kita mawili sa mga butang niini nga kalibotan.
- _____ Kini nga kalibotan mao ang puloy-anan sa kalag.

IKANAPULO’G TULO NGA BAHIN

Si Bahá’u’lláh miingon:

“Human gilalang ang kalibotan ug ang tanan nga nabuhi ug nanimuyo niini, Siya, pinaagi sa tatawng paglihok sa Iyang dili-mapugngan ug mamandoong Pagbuot, mipili pagtuga diha sa tawo sa talagsaong dungog ug kakayahan sa pag-ila Kaniya ug paghigugma Kaniya—usa ka kakayahan nga maila nga mao ang mamugnaong kusog ug ang unang tumong nga mao ang sukaranan sa tanang paglalang...Diha sa kinahiladmang kamatuoran sa matag-usang linalang butang Siya misanag sa Iyang kahayag sa usa sa Iyang mga ngalan, ug mituga niini sa himaya sa usa sa Iyang mga hiyas. Apan diha sa kinaiyahan sa tawo, Siya mipunting sa kasilak sa tanan Niyang mga ngalan ug hiyas, ug mihimo niini nga salamin sa Iyang Kaugalingon mismo. Nag-inusara sa tanang linalang butang ang tawo lamang ang gipili alang sa usa ka dako nga paghatag, ug usa ka malungtaron nga gasa.”¹⁸

1. Sulati ang mga blangko nga anaa sa ubos.
- a. Ang Diyos mipili pagtuga diha sa tawo sa talagsaong dungog ug kakayahan sa _____.
- b. Diha sa kinahiladmang kamatuoran sa _____ inalang butang, ang Diyos misanag sa Iyang kahayag sa _____ ug mituga niini sa himaya sa _____.
- c. Diha sa kinaiyahan sa tawo, Siya mipunting sa kasilak sa _____, ug mihimo niini nga salamin sa _____.

2. Tubaga ang mosunod nga mga pangutana:
- a. Pagngalan og pipila sa hiyas sa Diyos? _____

 - b. Unsa man nga mga hiyas sa Diyos nga mamahimong mapakita sa kalag sa tawo? _____

 - c. Unsaon man pagpakita niining maong mga hiyas? _____

 - d. Sa unsang espesyal nga gasa nga gipili alang lamang sa tawo? _____

3. Asa sa mosunod ang tinuod?
- _____ Ang tawo dili lahi sa ubang mga linalang.
 - _____ Ang kapasidad sa pag-ila sa Diyos ug sa paghigugma Kaniya mao ang nagpalihok ug ang pinakaunang katuyoan ug hinungdan sa tibuok kabinuhatan.
 - _____ Ang kinaiyahan sa matag nilalang butang nakadawat sa usa sa mga hiyas sa Diyos.
 - _____ Ang kalag sa tawo makapakita sa tanan nga mga hiyas sa Diyos.

IKANAPULO’G UPAT NGA BAHIN

Si Bahá’u’lláh miingon kanato:

“Kining mga gahom nga gituga, sa Banagbanag sa Diyosnong paghatag ug sa Tuburan sa langitnong pag-agak, ngadto sa kinaiyahan sa tawo, nagpahipi diha sa kinahiladman niya, sama sa kalayo nga nagtago diha sa kandila o mga bidlisiw sa kahayag nga nagpahipi diha sa lampara. Ang kasanag niining mga gahom mamahimong matabonan sa mga kalibotanong kahidlaw sama sa kahayag sa adlaw nga natabilan ilalom sa abog ug buling nga mitaptap sa salamin. And kandila ug lampara dili gayod mapasiga pinaagi lamang sa ilang kaugalingong panlimbasog, ni ang salamin malimpiyohan, pinaagi sa iyang kaugalingon lamang, gikan sa iyang buling. Tin-aw kaayo ug tataw nga hangtod nga ang kalayo madagkotan, ang lampara dili mapasiga, ug hangtod nga ang buling mahinloan gikan sa nawong sa salamin kini dili gayod makapakita sa nawong sa adlaw o makapadayag sa iyang kahayag ug himaya.”¹⁹

1. Unsa man ang buot ipasabot sa pulong “nagpahipi”? _____

2. Unsa man ang mga gahom nga nagpahipi sa kalag sa tawo? _____

3. Unsa man ang potensiyal nga anaa sa lampara? _____
4. Unsa man ang potensiyal nga anaa sa salamin? _____
5. Unsa man ang imong buhaton sa lampara aron kini mohatag og kahayag? _____

6. Unsa man ang imong buhaton sa salamin aron kini mopadan-ag sa kahayag? _____

7. Mapakita ba sa lampara ug sa salamin ang ilang mga potensiyal sa ilangkaugalingon lamang? _____
8. Unsaon man nato pagtandi niining duha ka pananglitan ngadto sa kahimtang sa kalag sa tawo? _____

9. Kinsa man ang makapahimo sa kalag sa tawo sa pagpadayag sa iyang mga potensiyal? _____

IKANAPULO’G LIMA NGA BAHIN

Si Bahá’u’lláh namahayag:

“Ang pultahan sa kahibalo sa Karaang Kaugalingon gikan pa sa sinugdanan nga walay sinugdan ug hangtod sa kahangtoran nga walay kinutoban, padayong nasirad-an gikan sa nawong sa katawhan. Walay panabot sa tawo nga mamahimong makasulod niining Iyang balaanong natad. Apan isip timaan sa Iyang kaluoy ug pagmatuod sa Iyang mahigugmaong kalolot, Siya mipadayag ngadto sa katawhan sa mga Banagbanag sa Iyang Diyosnong pag-agak, ang mga Timaan sa Iyang Diyosnong kahiusahan, ug mimando nga ang kahibalo niini nga

mga balaanong Kaugalingon nga sama ra sa kahibalo sa Iyang Kaugalingon. Si kinsa kadtong miila kanila miila sa Diyos. Si kinsa kadtong nanimati sa ilang tawag, nanimati usab sa Tingog sa Diyos, ug si kinsa kadtong mipanghimatuod sa kamatuoran sa ilang Pagpadayag, mipanghimatuod sa kamatuoran sa Diyos mismo. Si kinsa kadtong mitalikod kanila mitalikod sa Diyos, ug si kinsa kadtong wala motuo kanila wala usab motuo sa Diyos. Ang matag-usa kanila mao ang Alagianan sa Diyos nga nagdugtong niini nga kalibotan ngadto sa hawanan sa kahitas-an, ug mao ang Sukod sa Iyang Kamatuoran ngadto sa matag-usa nga anaa sa mga gingharian sa yuta ug langit. Sila ang mga Tigpadayag sa Diyos tali sa katawhan, ang mga mopanghimatuod sa Iyang Kamatuoran, ug ang mga timailhan sa Iyang himaya.”²⁰

1. Hunahunaa ang kinutlo sa ibabaw ug tubaga ang mosunod nga mga pangutana:
 - a. Posible ba kitang direkta nga makaila ang Diyos? _____
 - b. Busa, unsaon man nato pagkaila sa Diyos? _____

 - c. Makangalan ka ba sa pipila ka Banagbanag sa Iyang Diyosnong pag-agak? _____

 - d. Kang Kinsang Tingong sila nga nanimati sa mga Tigpadayag sa Diyos nanimati? _____

 - e. Kang Kinsa kita mitalikod kon kita wala magtagad sa tawag sa mga Tigpadayag sa Diyos? _____
2. Kompletoha ang mosunod nga mga pahayag:
 - a. Ang pultahan sa kahibalo sa Karaang Kaugalingon gikan pa sa sinugdanan nga walay sinugdan ug hangtod sa kahangtoran nga walay kinutoban, _____.
 - b. Walay panabot sa tawo nga mamahimong makasulod niining _____.
 - c. Ang Diyos nagpadala sa Iyang mga Tigpadayag isip timaan sa Iyang _____ ug pagmatuod sa Iyang _____.
 - d. Ang kahibalo sa mga Tigpadayag sa Diyos sama ra sa _____
_____.
 - e. Si kinsa kadtong miila kanila _____.
 - f. Si kinsa kadtong nanimati sa ilang tawag _____.

g. Ang matag-usa kanila mao ang Alagianan sa Diyos nga _____

_____.

3. Asa sa mga mosunod ang tinuod?

- _____ Mahimo kitang mouswag sa espirituwal pinaagi sa atong paningkamot lamang.
- _____ Gihatagan kita sa Diyos og hunuhona, ug paigo na kini alang sa atong pag-uswag.
- _____ Mouswag kita sa espirituwal pinaagi sa pag-ila sa Tigpadayag sa Diyos ug dili na kinahalang maningkamot pa.
- _____ Mouswag kita sa espirituwal pinaagi sa pag-ila sa Tigpadayag sa Diyos ug sa pagpaningkamot sa pagpuyo nga nahauyon sa Iyang mga pagtulon-an.
- _____ Mahimo kitang direkta nga makaila sa Diyos.
- _____ Ang tawo puwedeng mahimo nga sama sa Diyos.
- _____ Ang Diyos labaw ug ibabaw sa salabotan sa.
- _____ Kon kita mamati sa mga pulong sa Tigpadayag sa Diyos, namati kita sa Tingog sa Diyos.

IKANAPULO'G UNOM NGA BAHIN

Si Bahá'u'lláh nagpadayag:

“Ang mga Propeta ug mga Tigpadayag sa Diyos gipadala sa usa lamang kakatuyoan ug kini mao ang pag-agak sa katawhan ngadto sa tul-id nga Dalansa Kamatuoran. Ang katuyoan nga nagpaluyo sa Ilang pagpadayag mao angpagtudlo sa tanang katawhan, nga sila unta, sa takna sa kamatayon, mosaka, sa tumang kaputli ug kabalaan ug inubanan sa bug-os nga pagkawalay-kawili, ngadto sa trono sa Kahitas-an.”²¹

Ug sa laing kinutlo, Siya miingon:

“Ang tawo mao ang labing gamhanang Anting-anting. Ang kakulang sa hustong edukasyon ang mihikaw kaniya niadtong iya na untang gipanag-iya. Pinaagi sa pulong nga gilitok gikan sa baba sa Diyos siya nahatagan og kaugalingon; sa laing pulong siya gigiyahan pag-ila sa Tinubdan sa iyang pagkat-on; sa lain na usab nga pulong ang iyang espirituhanong kahimtang ug kapalaran gipanalipdan. Ang Halanghong Kaugalingon nag-ingon: Isipa ang tawo nga usa ka mina nga puno og mga mutya kansang bili hilabihan gayod ka hamili. Ang edukasyon lamang ang makahimo pagpagula niini nga mga bahandi, ug makapahimo sa katawhan nga moambit sa kaayohan gikan niini. Kon adunay tawo nga mamalandong niadtong gipadayag sa mga Kasulatan nga gipakunsad sa langit sa balaanong

Kabubut-on sa Diyos, siya sa dihadhiha makasuta nga ang ilang katuyoan mao nga ang tanang katawhan maisip nga usa lamang ka kalag, ug nga ang silyo nga nagbaton niining mga pulong ‘Ang Ginharian Iya sa Diyos’ mahisilsil unta sa matag-usa ka kasingkasing, ug ang kahayag sa Diyosnong paghatag, kalolot ug kaluoy mobugkos unta sa tanang katawhan.”²²

1. Alang sa unsa nga katuyoan nga ang mga Propeta ug mga Mensahero gipadala dinhi?

2. Unsa nga katuyoan ang nagpaluyo sa Ilang pagpadayag? _____

3. Unsa man ang kahulogan sa “anting-anting”? _____

4. Unsa man ang epekto sa kakulangan sa hustong edukasyon? _____

5. Unsa man ang mahimo sa husto nga edukasyon? _____

6. Unsa man ang Tinubdan sa atong pagkat-on? _____
7. Unsa man ang atong kapalaran? _____

8. Unsa ang pipila sa mga mutya nga mapagula sa edukasyon? _____

9. Unsa man ang atong masuta kon kita mamalandong sa Balaang mga Kasulatan? ____

IKANAPULO’G PITO NGA BAHIN

Si Bahá’u’lláh nagpahayag:

“Nangutana ka, dugang pa, Kanako kalabot sa kahimtang sa kalag human kini mobulag sa lawas. Hibalo, ang kamatuoran, nga kon ang kalag sa tawo naglakaw diha sa mga dalan sa Diyos, kini, sa walay-duhaduha mobalik ug hangpon diha sa himaya sa Hinigugma. Sa ngalan sa katarong sa Diyos! Kini makakab-ot og espirituhanong kahimtang nga walay pluma nga makahubit o dila nga makabatbat. Ang kalag nga nagpabiling maunongon sa Kawsa sa Diyos, ug malig-ong mibarog diha sa Iyang Dalan, human sa iyang pagkayab, makabaton og tumang gahom nga ang tanang kalibotan nga gilalang sa Labing Makagagahom mahatagan og kaayohan pinaagi kaniya.”²³

1. Kompletuha ang mosunod nga mga pahayag:
 - a. Kon ang kalag sa tawo naglakaw diha sa mga dalan sa Diyos, kini, sa walay-duhaduha _____.
 - b. Kini makakab-ot og espirituhanong kahimtang nga _____.
 - c. Ang _____ nga nagpabiling _____ sa _____ sa _____, ug _____ diha sa _____ human sa iyang _____ makabaton og tumang _____, nga ang tanang kalibotan nga _____ sa _____ mahatagan og _____ pinaagi kaniya.

IKANAPULO’G WALO NGA BAHIN

Si Bahá’u’lláh miingon kanato:

“Bulahan ang kalag, kinsa, sa takna sa iyang pagkabulag sa lawas, nahinloan sa mga walay-pulos nga paghanduraw sa katawhan sa kalibotan. Kana nga kalag nabuhi ug mibuhat sumala sa Kabubut-on sa Iyang Magbubuhat, ug misulod sa labing hataas nga Paraiso. Ang mga Babaye sa Langit, nga mao ang mga lumolupyo sa labing hataas nga mga mansiyon, molibot niini, ug ang mga Propeta sa Diyos ug ang Iyang mga pinili buot makig-uban kaniya. Uban kanila kana nga kalag gawasnon nga makigsulti, ug mosaysay ngadto kanila niadton mga butang nga gisangon nganha kaniya diha sa alagian sa Diyos, ang Ginoo sa tanang kalibotan.”²⁴

“Siya mopasaylo gayod sa makasasala, ug dili motamay sa iyang makauulaw nga kahintang, tungod nga wala gayo’y nasayod kon unsa ang iyang kaugalingong kataposan. Kapila na ang makasasala nakakab-ot, sa takna sa iyang kamatayon, sa uyok sa pagtuo, ug, milad-ok sa dumalayong ilimnon, milupad ngadto sa Katigoman sa kahitas-an! Ug kapila na nga ang maunongong tumotuo, sa panahon sa pagkayab sa iyang kalag, hilabihang pagkausab nga siya nahulog ngadto sa kinaubsang ispidno!”²⁵

1. Unsa man ang angayan nga kahintang sa atong kalag sa pagbulag niini gikan sa lawas?

2. Unsa man ang pipila sa mga walay-pulos nga paghanduraw? _____

3. Unsa man ang kahintang sa pagkabuhi ug pagbuhat human sa kamatayon ang alang sa mga kalag nga nahinloan sa mga walay-pulos nga paghanduraw? _____

4. Kinsa man ang makauban niini nga kalag? _____

5. Kini nga ba na kalag mahimong makigsulti sa mga Propeta sa Diyos ug sa Iyang mga pinili?

6. Daan ba kitang makahibalo kung sa unsa nga paagi ug kanus-a mahuman ang atong kinabuhi niini nga kalibutan? _____
7. Unsa man ang mahimo natong buhaton karon aron kita makakab-ot sa kinabuhing dayon? _____

IKANAPULO’G SIYAM NGA BAHIN

Si ‘Abdu’l-Bahá nagsaysay:

“Tungod nga ang espiritu sa tawo magpadayong buhi human niya isalikway ang iyang lawas, kini, sama sa ubang linalang butang, ug sa walay-duhaduha, mamahimo gihapong mouswag, ug mao nga kita mag-ampo alang sa kalag nga mibiya na, aron kini mosaka, mapasaylo ug mamahimong mahatagan sa mga Diyosnong pagtuga, gasa ug kaluoy. Mao kini nga, diha sa mga pangadyeon ni Bahá’u’lláh, ang pagpangayo og pasaylo ug kaluoy gikan sa Diyosipangamuyo gayod alang sa tanan nga misaka na ngadto sa sunod nga kalibotan. Dugang pa, sa samang paagi nga ang katawhan manginahanglan sa Diyos niini nga kalibotan, sila usab manginahanglan Kaniya sa sunod. Ang mga linalang padayong manginahanglan, ug ang Diyos bug-os nga bulag gikan kanila, niini man nga kalibotan o sa sunod nga kalibotan.”²⁶

Nganong kinahanglan man natong iampo ang mga kalag sa nangamatay?

IKABEYINTE NGA BAHIN

Si Bahá’u’lláh misulat:

“Sa dihang ang kalag sa tawo molupad na palayo niining may-kataposang ugdo sa abog ug mosaka na ngadto sa kalibotan sa Diyos, dihadiha ang mga belo mangatangtang, ug ang mga matuod mapatin-aw, ug ang tanang butang nga wala mahibaloi kaniadto mahibaloan, ug ang mga natagong kamatuoran masabtan.

“Isipa giunsa sa tawo nga, sa diha pa siya sa sabakan, bungl ang iyang dalunggan, buta ang iyang mata ug amang ang iyang dila; giunsa nga siya walay makit-an bisan gamay. Apan sa panahon nga siya anaa na sa gawas sa kalibotan sa kangitngit, ug mitadlas na padulong niining mahayag nga kalibotan, makakita na ang iyang mata, makabati ang iyang dalunggan, ug makalitok ang iyang dila. Sa samang paagi, sa panahon nga siya mohalin na gikan niining may-kamatayon nga dapit ngadto sa Gingharian sa Diyos, dihadiha siya matawo sa espiritu; ug unya ang mata sa iyang espirituhanong panan-aw maabli, ang dalunggan sa iyang

kalag makabati, ug ang tanang kamatuoran nga wala pa niya mahibaloi kaniadto mamahimo nang tin-aw ug tataw.”²⁷

1. Sulati ang mga blangko nga anaa sa ubos.
 - a. Kon ang kalag sa mobiya na niini nga kalibotan
 - ang mga belo _____ ,
 - ang mga matuod _____ ,
 - ang tanang butang nga wala mahibaloi kaniadto _____ ,
 - ang mga natagong kamatuoran _____ .
 - b. Sa kalibotan sa _____ , ang iyang dalunggan, _____ ang iyang mata ug _____ ang iyang dila.
 - c. Sa dihang natawo na kita niini nga kalibotan, ang atong mga mata _____ , ang atong mga dalunggan _____ , ug ang atong dila _____ .
 - d. Sa samang paagi, kon kita moadto na sa Ginghamarian sa Diyos, kita _____ sa _____ .
 - e. Ug unya ang mata sa _____ ang dalunggan sa iyang _____ , ug ang tanang _____ nga wala pa niya mahibaloi kaniadto mamahimo nang _____ ug _____ .
2. Tubaga kon ang mga mosunod nga pamahayag tinuod:
 - _____ Sa diha pa kita sa kalibotan sa sabakan, nakahibalo kita mahitungod niini nga kalibotan.
 - _____ Ang atong kahimtang pagkahuman sa kamatayon usa ka kamatuoran nga nakatago kanato niini nga kinabuhi.
 - _____ Moabli kanato ang mga bug-os bag-ong kapunaw-punawan pagkahuman sa kamatayon.
 - _____ Kon kita mamatay, mobalik kita niining kalibotan aron matawo pag-usab.

IKABEYINTE UNO NGA BAHIN

Si Bahá'u'lláh nagpahayag:

“Ug karon kalabot sa imong pangutana kon ang mga kalag sa tawo padayon bang mag-ilhanay usa ngadto sa usa human sila mabulag sa lawas. Hibaloi nga ang mga kalag sa katawhan ni Bahá, nga misulod ug mibarog diha sa Pula nga Arka, padayong makig-uban ug suod nga makighimamatay usa ngadto sa usa, ug haduol kaayo nga makiglambigit sa ilang mga kinabuhi, ilang mga tinguha, ilang mga tumong ug ilang mga panlimbasug nga maingon nga sama lamang sila sa usa ka kalag. Sila, sa pagkatinuod, mao ang mga nahibalo, ang may lantip nga panan-aw, ug natugahan og panabot. Kini mao ang gimando Niya nga Mao ang Nahibalo sa Tanan, and Labawng Maalam.

“Ang katawhan sa Bahá, nga mao ang mga lumolupyo sa Arka sa Diyos, usa ngadto sa tanan, nahibalo sa espirituhanong kahimtang ug kabutang, ug nahiusa sa higot sa pagkasuod ug panagsama. Apan kana nga kahimtang mag-agad sa ilang pagtuo ug ilang buhat. Sila nga naa sa susamang ang-ang ug kahimtang hingpit nga nasayod sa kakayahan sa usag-usa, sa ilang batasan, mga maayong nakab-ot ug nabuhat. Apan sila nga anaa sa ubos nga ang-ang dili hingpit nga makasabot sa kahimtang, o bisan pa man sa pagbanabana sa mga kalamposan nilang anaa sa mas taas nga ang-ang. Ang matag-usa makadawat sa ilang pahat gikan sa Ginoo. Bulahan siyang milingi sa iyang nawong padulong sa Diyos, ug milakaw nga malig-on diha sa Iyang gugma, hangtod nga iyang kalag molupad na paingon sa Diyos, ang Mamandoong Ginoo sa tanan, ang Labing Gamhanan, ang Kanunayng Mapasayloon, ang Labawng Maluluy-on.”²⁸

1. Sa sunod nga kalibotan, ato bang mailhan ang mga tawo nga atong nakaila dinhi nga kalibotan? _____
2. Unsa ka suod ang mahitabo sa panag-uban tali sa mga kalag sa sunod nga kalibotan? _____
3. Asa man mag-agad ang kalahian ug panaglahi sa mga kalag sa sunod nga kalibotan? _____
4. Aduna bay mahikawan sa grasya sa Diyos? _____

IKABEYINTE DOS NGA BAHIN

Si Bahá'u'lláh nagtambag kanato:

“O Akong mga alagad! Pagbangotan ayaw kon, niining mga adlaw ug dinhi niining yutan-ong kalibotan, ang mga butang nga sukwahi sa inyong gikagustohan ang gimando ug gipadayag sa Diyos, tungod nga mga adlaw sa tugob nga kalipay, ug langitnong kamaya ang sa walay-duhaduha gitagana alang kaninyo. Mga kalibotan, nga balaan ug espirituhanon sa ilang kamahimayaon, ang ipakita unya sa inyong mga mata. Gitagan-an kamo Kaniya niini nga kalibotan ug sa sunod, sa pag-ambit og pahat sa ilang mga kaayohan, sa pagkuha sa ilang kalipay, ug sa pagkab-ot og pahat gikan sa ilang makapalig-ong grasya. Sa matag-usa niini kamo, sa walay-pagduhaduha, makaangkon.”²⁹

1. Tubaga kon asa sa mosunod ang tinuod:

_____ Angayan kitang maguol og maayo kon ang mga butang dili mahitabo suma sa atong kagustuhan.

_____ Ang tanan, mayo man o daotan, gimbut-an sa Diyos.

_____ Ang mga adlaw nga puno sa kamaya naghuwat kanatong tanan.

_____ Walay-pagduhaduha nga kita makakita og mga kalibotan nga balaan ug espirituhanon sa ilang kahimayaon.

_____ Gitagana alang kanato ang pag-ambit sa mga kaayohan sa mga kalibotan nga balaan ug espirituhanon sa ilang kahimayaon, nini ug sa sunod nga kinabuhi.

2. Nganong dili man kita angayan nga maguol og maayo kon ang mga butang nga sukwahi sa inyong gikagustohan mahitabo? _____

3. Unsa nga saad ang gihimo ni Bahá'u'lláh kanato niini nga kinutlo? _____

IKABEYINTE TRES NGA BAHIN

Niini nga yunit napamalandongan nimo ang kahulogan sa kinabuhi sa tawo. Daghan ang imong nakat-onan sa kinaiyahan sa kalag, ang katuyoan sa kinabuhi niini nga kalibotan, ang kamahinungdanong sa pag-ugmad sa espirituhanong mga hiyas, ug ang saad sa walay-kataposang kinabuhi nga gihatag kanato, mahimayaon ug puno sa kamaya. Sa ikaduhang yunit sa libro, naghisgot kita sa duha kapilo nga katuyoan—sa pagpadayon sa atong espirituwal ug intelektuwal na pag-uswag ug sa pagtabang sa pagpabag-o sa katilingban. Niini nga higayon, balikon nato kini nga konsepto ug atong hunahunaon unsa ang kamahinungdanon ang paghatag og pagtagad niining duha ka aspeto niini nga katuyoan, subay sa mga panabot nga imong nakuha mahitungod sa pag-uswag sa kalag. Makatabang sa imong pagpamalandaong ang paghinisgutay sa inyong grupo kabahin sa mga tema nga anaa sa ubos.

1. *Pagpalambo sa mga espirituhanong hiyas*
2. *Pagsunod sa mga balaod sa Diyos*
3. *Pagtabang sa kaayohan sa tanang katawhan*
4. *Pag-uswag sa dalan sa pag-alagad*

REFERENCES

1. From a talk given on 10 November 1911, published in *Paris Talks: Addresses Given by 'Abdu'l-Bahá in 1911* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2006, 2016 printing), no. 29.12–13, p. 109.
2. From a letter dated 1 April 1946 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Lights of Guidance: A Bahá'í Reference File* (New Delhi: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2010 printing), no. 1820, p. 537.
3. From a letter dated 28 July 2016 written on behalf of the Universal House of Justice.
4. 'Abdu'l-Bahá, in *Some Answered Questions* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2014, 2016 printing), no. 66.3, pp. 352–53.
5. Ibid., no. 38.5, p. 220.
6. From a talk given by 'Abdu'l-Bahá on 9 November 1911, published in *Paris Talks*, no. 28.16, p. 104.
7. From a letter dated 31 December 1937 written on behalf of Shoghi Effendi, published in *Lights of Guidance*, no. 680, p. 204.
8. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1983, 2017 printing), LXXXII, par. 8, p. 183.
9. 'Abdu'l-Bahá, in *Some Answered Questions*, no. 61.1–2, p. 334.
10. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, LXXX, par. 2, p. 174.
11. Ibid., LXXXI, par. 1, p. 176.
12. Ibid., CLXV, par. 1–3, pp. 391–92.
13. Bahá'u'lláh, *The Hidden Words* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2003, 2012 printing), Arabic no. 32, p. 11.
14. From a talk given on 6 July 1912, published in *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012), pp. 315–16. (authorized translation).
15. *Gleanings from the Writings of Bahá'u'lláh*, V, par. 4, p. 8.
16. Ibid., LXXXII, par. 1, pp. 179–80.
17. Ibid., CLIII, par. 6, pp. 370–71.
18. Ibid., XXVII, par. 2, pp. 72–73.

19. Ibid., XXVII, par. 3, p. 73.
20. Ibid., XXI, par. 1, pp. 54–55.
21. Ibid., LXXXI, par. 1, p. 177.
22. Ibid., CXXII, par. 1, pp. 293–94.
23. Ibid., LXXXII, par. 7, p. 182.
24. Ibid., LXXXI, par. 1, pp. 176–77.
25. Ibid., CXXV, par. 3, pp. 300–1.
26. ‘Abdu’l-Bahá, in *Some Answered Questions*, no. 62.3, pp. 340–41.
27. *Selections from the Writings of ‘Abdu’l-Bahá* (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2010, 2015 printing), no. 149.3–4, pp. 246–47.
28. *Gleanings from the Writings of Bahá’u’lláh*, LXXXVI, par. 1–2, pp. 192–93.
29. Ibid., CLIII, par. 9, p. 373.